



TAMPEREEN
YLIOPISTO

INFORMAATIOTIETEIDEN YKSIKKÖ

Tarinoita blogien käytöstä

Joanna Kalalahti (toim.)



2011
<http://www.trim.fi>



TRIM Research Notes 4

ISSN 1798-6001
ISBN 978-951-44-8669-2

Tarinoita blogien käytöstä -julkaisu on tuotettu Wikit ja blogit opetuksessa -osaprojektissa, joka on osa Euroopan sosiaalirahaston rahoittamaan Avoimet verkostot oppimiseen (AVO) -hanketta.



Tarinoita blogien käytöstä

toim. Joanna Kalalahti

TRIM Research Notes 4

Julkaisija: Tampereen yliopiston informaatiotieteiden yksikön TRIM-tutkimuskeskus

Kansi: Kati Koivu

Taitto: Joanna Kalalahti

Tämä teos on julkaistu sekä CC-BY-SA -lisenssin versiolla 3.0. Teoksen jatkokäyttö on sallittu lisenssin ehtojen mukaisesti. Tiivistäen: Saat kopioida, jakaa, muokata ja jaella muokkaamiasi versioita kunhan noudatat lisenssin ehtoja. Muokkaamasi teos on lisensoitava samalla lisenssillä. Muokatuissa teoksissa on mainittava käytetty lisenssi ja oltava hyperlinkki lisenssitekstiin tai koko lisenssiteksti. Alkuperäisen teoksen lähde on ilmoitettava ja siihen liittyvät tekijänoikeusmerkinnät on säilytettävä.

Yksityiskohtaisempaa lisätietoa saat täydellisestä lisenssitekstistä:

<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/legalcode>

PK-paino Oy, Tampere 2011

ISBN (painettu julkaisu): 978-951-44-8668-5

ISBN (verkkojulkaisu): 978-951-44-8669-2

Sisällys

Lukijalle	i
Heli Nurmi: Kokemuksia kahdesta ammatillisesta blogista	1
Hanna Graeffe: "Mut ku mä en tiennyt mitä läksyksi tuli"	15
Mari Lehtinen: Blogi opetuksessa, tutkimuksessa sekä osana arkea ja juhlaa	19
Helena Kantanen: Noviisiopettaja - konkarikirjoittaja	25
Seija Telaaranta: Kuinka johtamisen blogia käytetään sosiaali- ja terveysalan johtajakoulutuksessa ja sen markkinoinnissa	29
Kirsi Saloniemi: Lukeekohan tätä kukaan? Blogi oman oppimisprosessin tukena	35
Martti Tuure: Blogimetsässä sähköisellä kirkonmäellä	39
Ritva Rundgren: Ikuinen opiskelija	45
Harto Pönkä: Lehmätkin lentäis -blogin tarina	51
Liite: Blogisanasto	

Lukijalle

Miten blogeja on käytetty opetuksessa sinun oppilaitoksessasi? Kuinka blogi on toiminut organisaationne markkinoinnissa tai viestinnässä? Oletko pitänyt oppimisblogia? Tai oletko hyödyntänyt blogeja jollain muulla tavalla? Kerro sinäkin oma blogitarinasi!

Näillä kysymyksillä alkoi *Tarinoita blogien käytöstä* -julkaisun kirjoittajakutsu kesäkuussa 2010 *Avoimestitutkien*-blogissani¹. Erilaisia bloggaajia etsittiin kirjoittamaan tarinoita omista bloggauskokemuksistaan ja blogien käyttötavoista. Tavoitteena oli tuottaa kansantajuinen, tarinamuotoinen, yleiskielinen ja helppolukuinen koostejulkaisu blogien käytöstä. Tarinallisen materiaalin ajateltiin tukevan perinteiseen tyyliin kirjoitettua opasmateriaalia paremmin myös blogin perustamista vasta harkitsevia lukijoita, jotka oli alusta asti ajateltu yhdeksi tärkeäksi kohderyhmäksi julkaisulle. Kirjoittajien toivottiin jakavan muille kokemuksiaan blogien käytöstä ja auttavan siten myös blogien käytöstä kiinnostuneita alkuun.

Aivan vaikeuksitta ei kirjoittajia saatu mukaan, vaikka lukuisia nykyaikaisia työvälineitä kuten Twitteriä, Google+:aa ja Facebookia hyödynnettiin blogitarina-projektin markkinoinnissa. Kun näytti siltä, että vain kolme kirjoittajaa osallistuu julkaisun tuottamiseen, aloin harkitsemaan blogitarinoiden julkaisemista pelkästään verkkojulkaisuna – tai myöhemmin toivottavasti täydentyvänä wikijulkaisuna. Koska kirjoittajien lähettämät blogitarinat olivat niin hyviä, halusin saada julkaisuun vielä lisää tarinoita, jotta se voitaisiin painaa ja siten tehdä ansaittua oikeutta tarinoille. Päätin siis jatkaa kirjoittajien etsimistä. Lopulta suorat yhteydenotot eri puolilla Suomea oleviin kontakteihini ja avunpyynnöt tiedottaa blogitarina-projektista kontaktien omissa organisaatioissa ja verkostoissa auttoivat houkuttelemaan mukaan vielä kuusi kirjoittajaa lisää. Verkoston merkitys on jälleen kerran havaittu omakohtaisesti, ja haluankin kiittää erityisesti Pirkko Lainetta, Kristiina Karjalaista, Säde Pirttimäkeä, Sari Tervosta, Anu Wulffia, Anu Pruikkosta sekä AVO-hankkeen kautta toimivaa laajaa ja aktiivista verkostoa: ilman teitä *Tarinoita blogien käytöstä* -julkaisu ei olisi näin monen kirjoittajan tarinoiden summa! Kiitos myös kaikille teille, jotka olette välittäneet blogitarinoiden kirjoittajakutsua eteenpäin.

Lopulta siis kaikkiaan 9 henkilöä kirjoitti tarinoita omasta bloggaamisestaan. Kirjoittajat ja kirjoitukset ovat hyvin monenlaisia – usealtakin kannalta katsottuna: kirjoittajista osa on jo kokeneita bloggaajia, osa vasta vähemmän aikaa bloganneita. Kirjoittajat ovat myös keskenään eri ikäisiä – osa heistä on vielä työelämässä, osa jo eläkkeellä.

¹ <http://avoimestitutkien.wordpress.com/2011/06/07/kerro-oma-blogitarinasi/>

Heli Nurmi jakaa tarinassaan *Kokemuksia kahdesta ammatillisesta blogista*. Heli on aloittanut bloggaamisen vielä työelämässä ollessaan, ja jatkanut harrastusta aktiivisena verkkoihmisenä myös eläkkeelle jäätyään. Kuten Heli toteaa, bloggaaminen on oikeastaan vasta lähtenyt täysimittaisesti vauhtiin eläkkeelle jäämisen jälkeen. Hän on osallistunut rohkeasti kansainvälisille, kaikille avoimille laajoille verkkokursseille ja rohkaistunut bloggaamaan myös englanniksi. Heli haluaa innostaa muitakin rakentamaan itselleen verkkoihmisidentiteettiä ja ylittämään sekä omia että maantieteellisiä rajoja bloggaamalla myös englanniksi.

"Mut ku mä en tiennyt mitä läksyksi tuli" on Sipoonjoen koulussa kieltenopettajana toimivan **Hanna Graeffen** tarina läksyblogin käytöstä. Hanna on perustanut läksyblogin paitsi auttaakseen oppilaita pysymään ajan tasalla tunnilla jaetuista läksyistä, myös organisoidakseen paremmin omaa opetustaan. Hannan tarina kuvaa konkreettisesti läksyblogin toimintaidean, jonka avulla kuka tahansa opettaja voi ottaa ensiaskelen bloggaamiseen perustamalla oman läksyblogin.

Helsingin yliopistossa työskentelevän **Mari Lehtisen** *blogi* on käytössä *opetuksessa ja tutkimuksessa*, mutta myös *osana arkea ja juhlaa*. Tarina valottaa hyvin blogien monia funktioita ja hyötyjä. Mari on onnistuneesti yhdistänyt omassa blogissaan eri elämänalueitaan – niin työtä kuin vapaa-aikaa harrasteineen. Verkkoidentiteetti on aihe, joka herättää helposti keskustelua. Monia pohdituttaa, voiko tai haluaako yhdistää työ- ja vapaa-ajan roolit verkossa ja jos, niin miten. Marin blogitarina on kuvaus nykyaikaisesta verkkoihmisestä, jolle verkko on fyysisen maailman jatkumo, ei sen kummempaa.

Noviisiopettaja – konkarikirjoittaja on tarina Itä-Suomen yliopiston kauppatieteiden laitoksella, Kuopion kampuksella työskentelevän **Helena Kantasen** opettajantyön alkumetreiltä. Helena koki tarvetta työstää vetämänsä kurssin luentojen jälkeen mieleen jääneitä ajatuksia ja tarkentaa vastauksia, joita hän oli antanut luennolla opiskelijoiden esittämiin kysymyksiin. Blogi tuntui järkevältä valinnalta tähän tarkoitukseen. Koska kurssilla oli mukana myös etäopiskelijoita, blogi tarjosi mahdollisuuden käydä keskustelua muuallakin kuin luennolla. Helena perusti bloginsa Moodle-verkko-opiskelualustalle, koska se oli muutenkin kurssilla käytössä. Blogin ei siis aina tarvitse olla varsinaisella blogialustalla, vaan erilaisten verkko-opiskelualustojenkin ominaisuuksia voidaan käyttää hyödyksi.

Tampereen ammattikorkeakoulussa työskentelevä **Seija Telaranta** kirjoittaa tarinaa siitä, *Kuinka johtamisen blogia käytetään sosiaali- ja terveysalan johtajakoulutuksessa ja sen markkinoinnissa*. Blogin tavoitteena on avata sosiaali- ja terveysalan johtajakoulutuksen suorittaneiden kokemuksia työstään blogin tarinoiden kautta ja siten avata käsitystä koulutuksesta vasta siihen hakeutumista suunnitteleville. Blogin tarinat kertovat

ihmisistä johtajan työn takana. Blogi toimii paitsi johtajakoulutusten markkinointikanavana, se myös rikastuttaa opiskelua ja opettamista.

Lukeekohan tätä kukaan? Blogi oman oppimisprosessin tukena on tarina, joka kertoo Kemi-Tornion ammattikorkeakoulussa AKTIIVI-hankkeessa työskentelevän **Kirsi Salonien** bloggauskokemuksista hankkeen ennakointiraportin tuottamisen aikana. Kirsi koki tarpeelliseksi viestiä avoimesti kirjoitusprosessin aikana heränneistä ajatuksista ja saada niihin mahdollisesti myös vastakaikua. Blogi tuntui tarkoitukseen sopivalta välineeltä. Kirsi pohtii kirjoituksessaan monia bloggaamisen aloittamiseen liittyviä kysymyksiä, jotka ovat varmasti tuttuja myös monille muille bloggaamista aloitteleville.

Martti Tuure kertoo blogitarinassaan vierailuistaan *Blogimetsässä sähköisellä kirkonmäellä* jäätyään eläkkeelle seurakuntapapin työstä. Blogien kautta Martti löysi kanavan, jossa pystyi jatkamaan itselleen tärkeiden asioiden pohdiskelua ja jakamaan ajatuksiaan myös muille. Martin kirjoitus tuo otsikkonsakin mukaisesti hyvin esiin sen, miten verkossa käytävä keskustelu on uudenlainen ympäristö niille keskusteluille, joita ennen käytiin fyysisessä toimintaympäristössämme. Blogit tarjoavat mahdollisuuden käydä keskustelua silloinkin, kun ei olla fyysisesti samassa tilassa muiden kanssa. Blogien kautta onnistuu parhaimmillaan myös avoin kansalaiskeskustelu, jossa erilaiset mielipiteet ja näkemykset nousevat esiin.

Ikuinen opiskelija kertoo Liminganlahden yhtenäiskoulussa opettajana työskentelevän **Ritva Rundgrenin** kokemuksista bloggaajana. Hän kertoo tarinassaan muun muassa perustamastaan koulublogista, joka toimii viestintäkanavana koulun oppilaiden koteihin. Jo eläkeiässä oleva bloggaava opettaja näyttää myös toiminnallaan esimerkkiä oppilailleen siitä, miten blogin käyttö voidaan integroida koulumaailmaan – hän haluaa opettaa lapsille sellaisia taitoja, joita on hankkinut itselleenkin. Joissakin asioissa oppilaat ovat opettajaa näppärämpiä ja opettavat opettajaansa, joissakin asioissa oppilaat tarvitsevat aikuisen opastusta – myös digimaailman taidoissa, joiden usein ajatellaan olevan lapsilla luonnostaan.

Lehmätkin lentäis -blogin tarinassa Innowise-yrityksessään mm. sosiaalisen median kouluttajana tunnettu **Harto Pönkä** pohdiskelee oman bloginsa elinkaarta ja sen erilaisia merkityksiä ja niiden muuttumista ajan kuluessa: oppimispäiväkirjasta välineeksi mediakritiikin harjoittamiseen ja sosiaalisen verkoston lisäarvoa tuottavaksi välineeksi. Harto tuo esiin myös omaan blogiinsa liittyvän esimerkin kautta blogeihin liittyviä lieveilmiöitä. Yritysten on pakko ottaa toiminnassaan huomioon kansalaisten käymän keskustelun siirtyminen avoimesti verkkoon ja osattava osallistua siihen rakentavalla tavalla.

Blogitarinoiden jälkeen liitteenä 1 on mukana tiivistetty blogisanasto, josta lukija voi katsoa blogitarinoissa esiintyville blogeihin liittyville termeille selityksen, jos ne ovat

vieraita. Ohjeita ja tukea bloggaamisen alkumetreille löytyy AVO-hankkeessa aikaisemmin Wikikirjastoon tuotetussa kaikille avoimessa *Viisautta blogin käyttöön* – julkaisussa².

Tarinoita blogien käytöstä -julkaisun tarinat ovat paitsi käytännönläheisiä ja kirjoittajiensa näköisiä kertomuksia bloggaamisesta, ne tuovat esiin myös jotakin olennaista ajastamme ja toimintaympäristöstämme. Blogit eivät ole vain välineitä, joilla toteuttaa erilaisia asioita, vaikka ne soveltuvat toki mainiosti siihenkin. Blogitarinat tuovat näkyväksi sen, että fyysinen ja käsin kosketeltava maailma jatkuu aivan yhtä todellisena myös verkossa. Verkkomaailma ei ole reaaliaikailman vastakohta, vaan nämä kaksi maailmaa sijoittuvat samalle jatkumolle tarjoten uudenlaisia toiminnan, tekemisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksia kaikenikäisille – vaikkapa sitten blogin kautta.

Tampereella marraskuussa 2011

Joanna Kalalahti

² http://fi.wikibooks.org/wiki/Viisautta_blogin_käyttöön

Kokemuksia kahdesta ammatillisesta blogista

Heli Nurmi

Olen kirjoittanut kahta blogia: toista neljä vuotta suomeksi ja toista kolme vuotta englanniksi. Näihin vuosiin sisältyy eläkkeelle jääminen työelämästä. Blogin pitämisellä on siis ollut monia tarkoituksia. Aloittaessani blogin lokakuussa 2007 toimin kouluttajana ammatillisessa opettajakorkeakoulussa Jyväskylässä. Blogin rajasin verkko-opettajuuteen ja lähtökohtani kuvasin näin:



Kuva 1. Blogin pysyvä sivu *Kuka Heli?*

Ajattelin alkujaan tehdä uudet kotisivut, mutta työpaikan media-asiantuntija Sami Voutilainen ehdotti blogin tekemistä, ja auttoi kokeilemaan valmiita blogipohjia. Väitin vastaan enkä tykännyt kokeiluista, olin juuttunut kotisivun ideaan. Onneksi kuitenkin tottelin. Edublogs-blogipalvelun³ valitsin kai, koska tuttavani Pekka Ihanainen käytti sitä, häntä seurasin monessa muussakin tekniikassa. Edublogs on toteutettu Wordpress-blogialustalle. Kirjoitin alussa blogiani selkä hiessä ja jännittyneenä, mikä tuntuu nyt huvittavalta. Ei ole helpompaa ympäristöä kuin valmis blogipohja. Ulkoasu ja kuvat ovat aina olleet minulle tärkeitä, ja Edublogs tarjoaa monia valmiita malleja ulkoasulle.

AVO-hankkeen pyyntö kertoa oma blogitarina osui minulle sopivaan aikaan. Olen miettimässä miten jatkaa bloginpitoa, ja arvelin tarinan kertomisen jäsentävän tilannetta itselleni samalla, kun kerron muille. Tarinan kokoaminen sai minut tutkimaan Google

³ <http://edublogs.org/>

Analytics -webbiliikenteen analysointipalvelun tilastoja blogeistani, olin vain summit-
taisesti vilkuillut niitä joskus. Opin paljon sellaista mitä en ollut havainnut: kirjoittami-
sen trendit, sisältöjen muutokset ja kävijät sekä katselut. Nyt voin arvioida noiden tieto-
jen merkitystä itselleni. Englanninkielisen blogin osalta kiinnosti "maailman valloitta-
minen": saada tietoa siitä, mistä maista kävijöitä blogiini tuli. Tämän tarinan kokoami-
sesta on ollut minulle iloa ja hyötyä, toivottavasti lukijoillekin.

Verkko-opettajan palapeli 2007-2009

Kaksi ensimmäistä vuotta blogini otsikko oli *Verkko-opettajan palapeli*. Työskentelin
ammattillisessa opettajakorkeakoulussa, ja siirsin oman opetukseni vähitellen kokonaan
verkkoon. Blogi syntyi tukemaan sekä opetustyötäni että omaa ammatillista kasvuani.
Kirjoitin kuukausittain 1-6 kertaa, vain omasta halusta, en velvollisuudesta. Blogissa on
myös staattisia sivuja, joille sijoitin vision ja mission lisäksi verkko-opettajan työn jä-
sennyksen ja verkko-opetukseen liittyvät keskeiset julkaisuni. Blogin kirjoituksia kertyi
kahdessa vuodessa lähes sata: omasta verkko-opettajan työstä, oman työyhteisön toi-
minnasta, ITK-konferenssista ym. tapahtumista ja kokemuksistani Second Life
-virtuaalimaailmassa. Verkkoyhteisöistä ainakin Sometu⁴ liittyi joihinkin keskustelui-
hin, ja verkko-opetuksen tutkimuksia seurasin.

Muistan olleeni alussa epävarma bloggaaja, tuntui jotenkin nololta esiintyä blogin kaut-
ta - ikään kuin olisin pyrkinyt korostamaan itseä sopimattomasti. Annoin tiedoksi blo-
gin osoitteen opiskelijoilleni jokaisen kurssin yhteydessä. Se oli luonnollinen tapa esi-
tellä itseni. Muuten oman nimen käyttö rajoittui etunimeen. Alussa kommenttien saa-
minen tuntui hyvin tärkeältä ja jännittävältä. Pian kuitenkin totuin ja nautin blogista:
miten kirjoitin siinä samalla itselleni ja muille, vapaammin kuin referee-julkaisuissa.
Kielenkäyttö läheni puhumista ja kielenhuolto unohtui, oli mukava leikitellä ja kirjoit-
taa keskeneräistä. Kaikki kirjoittaminen oli samalla verkko-opetuksen yhteisön raken-
tamista. Kollegat Helsingistä, Pekka Ihanainen ja Irmeli Pietilä, olivat kokeneita verk-
koihmisiä jo tuolloin, ja heittivät kommentteja minullekin heti alussa. Sillä oli suuri
merkitys.

Pohdiskelu on aina ollut minusta mukavaa, erityisesti vapaamuotoisena. Blogini toimi
reflektoinnin välineenä ja rakentui tutkivalle otteelle, kuten ammatillinen toimintani oli
rakentunut jo vuosikymmeniä. Blogi täydensi verkko-opetuksen kehittämistyötä, ko-
kemusten jakaminen oli antoisaa. Nautin löytäessäni muita bloggaavia verkko-opettajia,
esim. Juha Knuuttilaan tutustuin tällä tavoin. Otin käyttöön hänen pohdiskeluaan: e-
tyyli tulee vallitsevaksi opetuksen tavaksi kuten V-tyyli tuli mäkihyppyyn, on kyse vä-
lineurheilusta ja välinevaihto sisältyy aina verkko-opetukseen. Tällä tavoin blogien

⁴ <http://sometu.ning.com/>

ympärille rakentui toisiaan tukevien verkko-opettajien yhteisö, mikä tuki omaa jaksamista.

Vaikutuksia omaan työyhteisöön en osaa kuvailla, ehkei niitä ollutkaan. Ammattikorkeakoulua johdettiin tiettyjen kriteerien puitteissa, eikä blogin pito kuulunut asiaan silloin. Jopa ammatillisten opettajakorkeakoulujen Sisukas-verkkolehteä⁵ vierastettiin, vaikka järjestimme sille ISSN-tunnuksen ja kirjoitukset kelpasivat ammattikorkeakoulun julkaisuluetteloon. Oman työyhteisöni, ammatillisen opettajakorkeakoulun piirissä järjestimme tilaisuuksia vertaisoppimiseen, ja blogissani vakuutin asenteiden olevan meillä kunnossa.

Avartuminen globaaliin vaihtoon 2008-2009

Englanniksi aloin blogata vuotta myöhemmin, syyskuussa 2008. Kuulin avoimesta konnektivismi-kurssista⁶, ja aloin kysellä itseltäni ja läheisiltäni uskaltaisinko osallistua sille. Perustin uuden blogin, taas Edublogsiin, otsikkona *Heli on connectivism*. Innostuin pohtimaan kurssilla annettuja tehtäviä, ja syksyn aikana syntyi 20 postausta.

Englannin kielen tuottaminen ja itseilmaisun löytäminen oli hankalaa, ja tunsin pyöritteleväni kapeaa sanavarastoa epätydyttävällä tavalla. Kommenttien saaminen hirvitti enemmän kuin ilahdutti, olisi pitänyt löytää sopivia ja keveitä ilmaisuja vastauksiin. Ajattelu ja arviointikyky hidastuivat vieraan kielen vuoksi. Harjoittelin kokoamaan omia ajatuksiani oppimisesta, mikä oli ollut asiantuntemustani jo vuosikymmeniä. Putosin ajoittain epävarmuuden tilaan, kun kieli ei tuntunut riittävän.

Innostus ja ihmettely vuorottelivat osallistumisessani. Kesti kauan ymmärtää, mitä opiskeltiin ja miksi. Opiskelu oli tekniikkakeskeisempää kuin odotin, vaikka sen luvattiin käsittelevän "uutta oppimista". Itsesensuuri oli näyttäytynyt suomalaisessa blogissani pulmana kertoa omasta työstäni, nyt englanniksi itsesensuuri heräsi suhteessa kurssin vetäjiin ja heidän osaamiseensa. Koska pääsin ilmaiseksi mukaan ja sain tilaisuuden tutustua mielenkiintoisiin ihmisiin ja tekniikoihin, en voinut olla suoraan kriittinen. Piti löytää kiertoteitä ja kirjoittaa vain omista puutteista, kuten taidan tässä edelleen tehdä.

Vielä töissä ollessani toteutui toinenkin avoin konnektivismin opiskelukurssi. En aikoinut osallistua kurssille, mutta kun näin kiintoisia suomalaisia nimiä osallistujalistalla, hyppäsin mukaan ja jatkoin loppuun asti. Myös työtehtäviini kuuluvaa eurooppalaista EDINET-hanketta⁷ koskien bloggasin, koska olin siihen jo tottunut. Se ei herättänyt innostusta muissa projektin jäsenissä, pikemminkin varovaisuutta ja kirjoittelin aika lailla

⁵ <http://sisukas.jamk.fi/content/view/74/72/>

⁶ <http://lrc.umanitoba.ca/connectivism/>

⁷ <http://svc-edinet.eu/>

kieli keskellä suuta. Blogissa näkyi muutama avaus Brysselistä sekä yksittäisiä käyntejä osallistujamaista. Tiedostin, miten varovaisia ammatillisen itseilmaisun suhteen Euroopassa vielä oli. Minun piti selittää projektikumppaneille, ettei minulla ole enää mitään menetettävää - suuntana kun oli eläkkeelle jääminen.

Blogin idean vahvistuminen 2009

Syksyllä 2009 puhkuin intoa blogin kirjoittajana. Elokuussa kirjoitin tähän tapaan⁸:

Nautin blogin joustavuudesta: sitä voi loputtomasti jäsennellä uudelleen ja palata tietoon, käyttää uudelleen. Blogi on avoin kaikille muille ja ajan myötä sen ympärille muodostuu elävä verkosto. Julkaisukynnys on matala: voi kirjoittaa nopeasti työn lomassa tai pitempään pohtien. Blogi on ideoiden rakentamisen, säilyttämisen ja jakamisen paikka.

Löysin Lilia Efimovan tutkimuksen tietotyöläisen blogauksesta. Minua puhutteli Efimovan pohdinta samanaikaisesta täydellisestä avoimuudesta yhdistettynä turvassa olemiseen: Voin jakaa mitä haluan ja ottaa vastaan sen mikä oikeasti minua puhuttelee. Blogeissa ei ole small talkia, tietotyöläisten blogeissa siis, voin keskittyä (varsinkin kun jätän menemättä työpaikalle) ja löydän samanhenkisiä ihmisiä mistä vaan kuten nyt Lilian Hollannista.

Lilia Efimovan kuvaus blogin oppimiskäyrästä tuntui kertovan kaiken minusta:

- oma passio asettuu blogin myötä legitimeksi osaksi työtäni
- läpinäkyvyys on tullut jäädäkseen (oletko olemassa ilman sitä?)
- auktoriteetit tulevat eläviksi, liikkuviksi – pääsen rakentelemaan monia reittejä
- työrutiinit pitää tarkistaa, ei vain antaa mennä entiseen tapaan
- bloggaus on ihmisen/yksilön toimintaa, ei organisaation.

Haasteena Efimovan listassa oli vielä syntyvän tieto-verkosto-tulvan hallinta uutena vaatimuksena. Arvelin sen olevan mieluinen jokaiselle sen kokeneelle, koska keskustelut ovat yleensä ryöpsäyksiä, lyhytkestoisia – ja verkostojen moninaistuminen on pelkästään ihanaa.

Näin innostunut olin syksyllä 2009, nyt olen kriittisempi. Tietotulva on todellinen ongelma, asiassa pysyminen ei ole aina selvää, eikä turvassa olemisen tunne olekaan aina totta.

Kun tarkastelen suomalaisen blogin lukijoita ja heidän valintojaan, huomaan, että minua on seurattu nimenomaan blogin pysyvien sivujen kautta; tapani kuvata verkko-opettajuutta ja blogin kirjoittamista on kiinnostanut. Olen jäsentänyt blogini linjauksen muita puhuttelevalla tavalla. Tästä olen iloinen.

⁸ <http://heli.edublogs.org/2009/08/25/miksi-kirjoitan-blogia/>

Muutama viite on myös siitä, että olisin onnistunut tuomaan suomalaisten tietoon kansainvälistä tutkimusta: *Verkko-opetusko parempaa* -otsikolla⁹ kerroin evaluaatio raportista, jossa vedettiin yhteen lukuisia tutkimuksia. Verkkokeskustelun laatua käsiteltiin Sometussa, erityisesti Twitter-mikroblogin roolia taustakanavana - tähän keskusteluun osallistuin myös blogini kautta¹⁰. Esittelin blogissani brittiläisen asukas-vierailija -tutkimuksen diginatiivi-ajattelun tilalle jo tuolloin, vuonna 2009¹¹. Verkkoeelämä kun ei ole ikään sidottua, tiesin omasta kokemuksesta.

Työelämästä irtautuminen 2010

Omien blogien arvo nousi opettajuuden jäädessä taakse, vuoden 2010 alussa. Ilman muuta halusin jatkaa ajatusten kehittelyä ja yhteydenpitoa muihin kehittäjiin, sekä Suomessa että kansainvälisesti. Blogit helpottivat siirtymävaiheessa, en pudonnut tyhjän päälle, vaan jatkoin osallistumista monilla areenoilla. Blogini olivat jo tunnettuja, ja yhteisö kummankin ympärillä näkyi linkitettyinä. Vain blogien nimet piti tarkistaa: suomenkielinen muuttui *Verkkoihmisen palapeliksi* <http://heli.edublogs.org> ja englanninkielinen *Heli connecting ideas* <http://helistudies.edublogs.org>.

Englanniksi jatkoin osallistumista kanadalaisten vetämällä avoimilla kursseilla; kesällä Critical Literacies -kurssilla ja syksyllä Personal Learning Environment Networked Knowledge (PLENK) -kurssilla¹² (kurssien linkit on yhdistetty myöhemmin, Critical Literacies kurssista löytyy vain blogi¹³). Vetäjinä olivat jotakuinkin samat henkilöt kuin konnektivismi-kursseilla. Critical Literacies -kurssista innostuin eniten: kiihkeimmillään kirjoitin kymmenen postausta kuukausittain pyrkien ymmärtämään, mikä on olennaista uusissa digitaalisissa lukutaidoissa. Tutkiessani Google Analytics -tietoja ja hämmästyin vuoden 2010 hyppäystä kaikissa mitoissa:

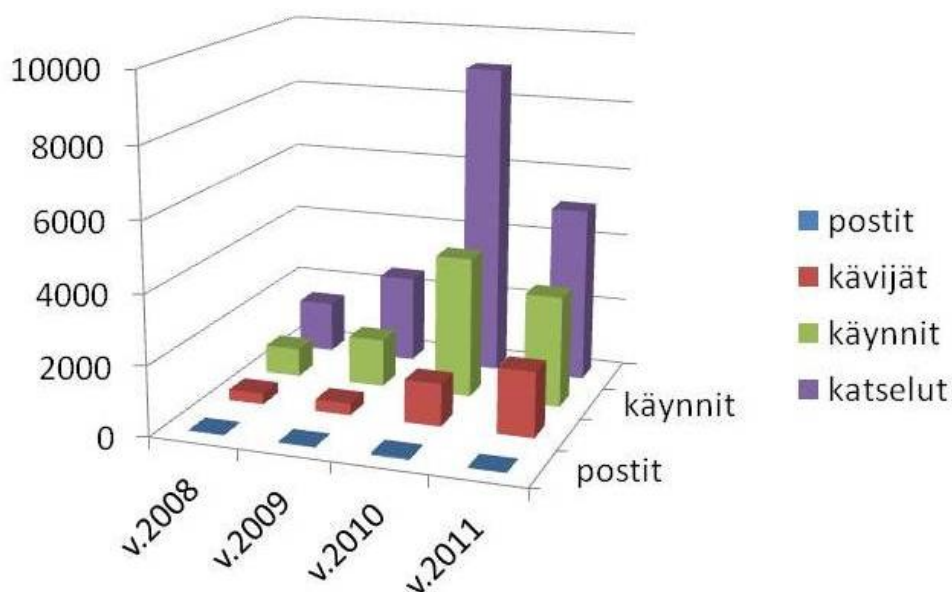
⁹ <http://heli.edublogs.org/2009/09/04/verkko-opetusko-parempaa/>

¹⁰ <http://heli.edublogs.org/2009/10/05/pakko-kirjoittaa-mindtrekista/>

¹¹ <http://heli.edublogs.org/2009/11/04/asukkaana-ja-vierailijana-webissa/>

¹² <http://connect.downes.ca/>

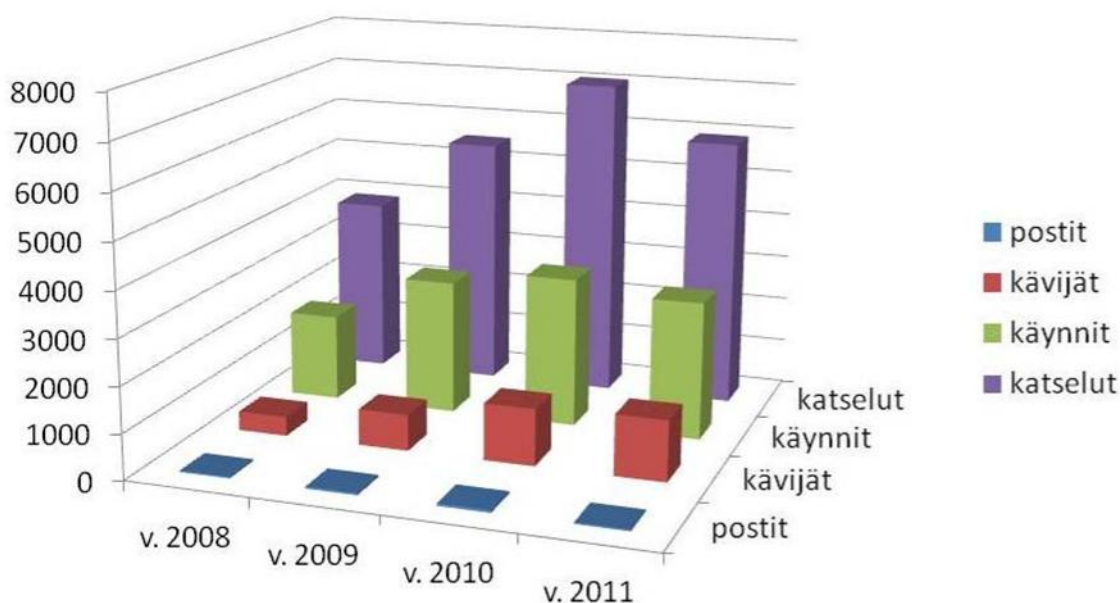
¹³ <http://ple.elg.ca/course/>



Kuva 2. Englanninkielisen blogin perustiedot 2008-2011.

Kuvassa esitetään kirjoitusten määrä ja liikenne englanninkielisen blogin ympärillä vuosina 2008-2011. Kirjoituksia oli syksyn 2008 aikana 20, seuraavana vuonna 24, vuonna 2010 56 ja kuluvana vuonna toistaiseksi 10. Hyppäys kävijöissä, käynneissä ja avatuissa sivuissa (katselut) tapahtui vasta jäätyäni eläkkeelle. Jaksoin osallistua aktiivisesti kesälläkin ja tarttua teemoihin tosissani, kun aihe oli kiinnostava.

Samansuuntainen hyppäys löytyi myös suomalaisen blogin perustiedoissa. Syksy 2007 ei ollut vielä Google Analyticsin seurannassa mukana, mutta vuosi 2008 löytyy kokonaan. Vuosittaiset nousut kävijämäärissä näyttävät tasaisemmilta, mutta vuosi 2010 on selvä huippu tässäkin:



Kuva 3. Suomenkielisen blogin perustiedot 2008-2011.

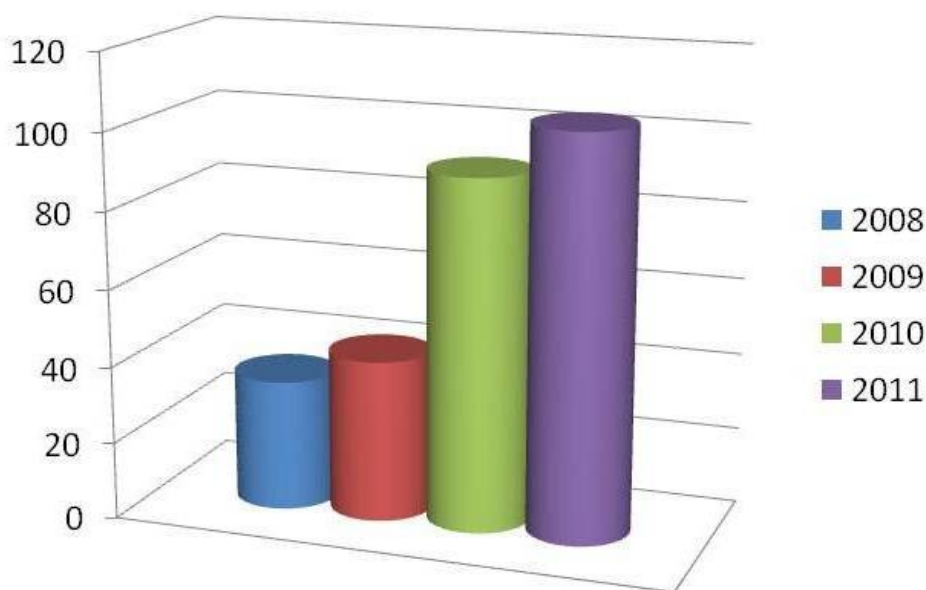
Ajattelin Pekka Ihanaisten olleen vain kohtelias, kun hän sanoi Otavan Opiston toukuun pajassa¹⁴ minun heränneen verkko-ihmiseksi eläkkeelle jäätyäni. Mutta sehän onkin totta, vaikka uskoin vasta kun Google Analytics näytti. Toisaalta voi myös olla kyse kehityksen yleisestä vauhdista. Näiden vuosien aikana blogit ovat lisääntyneet ja tulleet tutuiksi yleisemminkin.

Kansainvälinen osallistuminen vakiintuu vakiintuu 2010—

Luulin olleeni kansainvälinen jo vuosina 2008-2009 ensimmäisten konnektivismi-kurssien myötä, mutta kävijöitä blogissa olikin vain noin 300 vuosittain. Blogiini tulitiin siihen viittaavien sivujen kautta. Syksyllä 2008 avattiin eniten niitä sivuja, joita oli korostettu kurssilaisille jaetussa sähköpostissa. Kurssin ympärille rakentui yhteisöjä, ja minunkin blogini näkyi suositeltuna joidenkin bloggaajien sivupalkissa. Kävijöitä oli kahdessa vuodessa yhteensä 642, pysyviä lukijoita muutamia. Kolme henkilöä teki tutkimuksen CCK08-opiskelusta, ja se kiinnosti minua. Osallistuin ja annoin palautetta heille, yritin ymmärtää laajemmin, mitä kurssilla tapahtui. Sivujen katselumäärät pysyivät matalina, mutta yhteisö rakentui hiljalleen. Sivuilla viivytettiin keskimäärin 1:48 minuuttia ja 72% kävijöistä poistui nopeasti. Blogini oli siis yksi konnektivismi-kurssin osallistujablogi, aika huomaamaton sellainen.

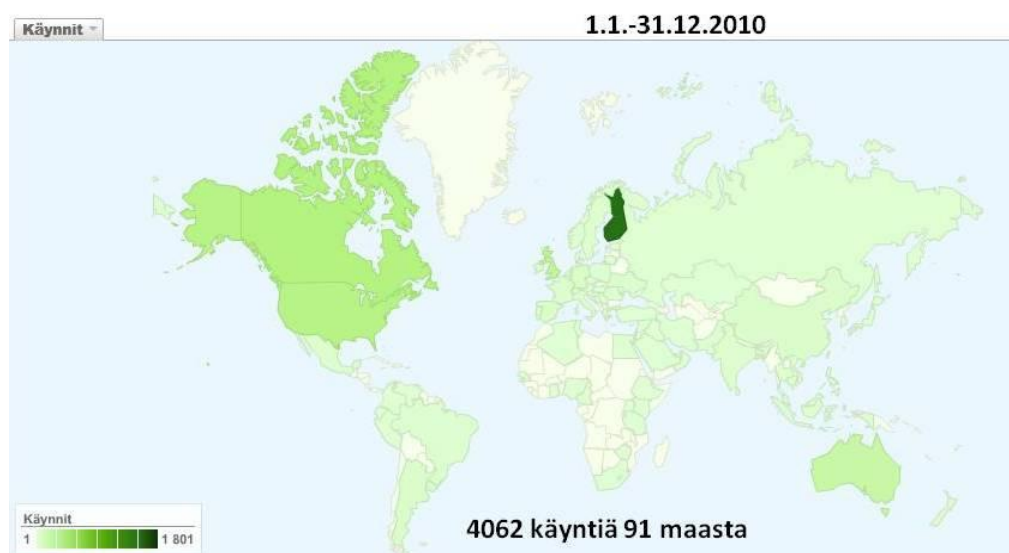
Vuoden 2010 kevät oli blogissa hyvin hiljaista aikaa, ja vasta kurssit Critical Literacies kesä-heinäkuussa sekä PLENK syksyllä nostivat maiden, kävijöiden ja katseluiden määrät kaksinkertaisiksi. Kävijän keskimääräinen sivustossa viettämä aika piteni 2:24 minuuttiin, heti poistuvien osuus laski 66 prosenttiin. Sama trendi, hyppäys vuonna 2010 näkyy vierailijoiden kotimaiden määrässä: vierailijoita tuli ensin 34 maasta, sitten 42, sitten 91 ja kuluvana vuonna 104. Seuraava kuva osoittaa, miten vierailijoiden tu-lomaiden määrä nousi enemmän kuin kaksinkertaiseksi vuonna 2010 ja kasvaa edelleen vaikka en juurikaan kirjoita, ja vuosi 2011 on vielä kesken:

¹⁴ <http://www.viddler.com/explore/otavanopisto/videos/256/>



Kuva 4. Englanninkielisen blogin vierailijoiden kotimaat, lukumäärät.

Syksyn 2010 PLENK-opinnoissa blogin lukijakattavuus ulottui 68 maahan (jos USA on yksi, sieltä yli puolet osavaltioista). En tosin tiedä, kuinka monta kävijöistä on eläviä ihmisiä ja kuinka moni verkkorobotteja, botteja, mutta komealta kartta näytti, kun sitä käytettiin kurssin kuvauksissa esimerkiksi kansainvälisissä konferensseissa¹⁵. Koko vuoden 2010 lukijakartta ei jättänyt enää montakaan aluetta valkoiseksi:

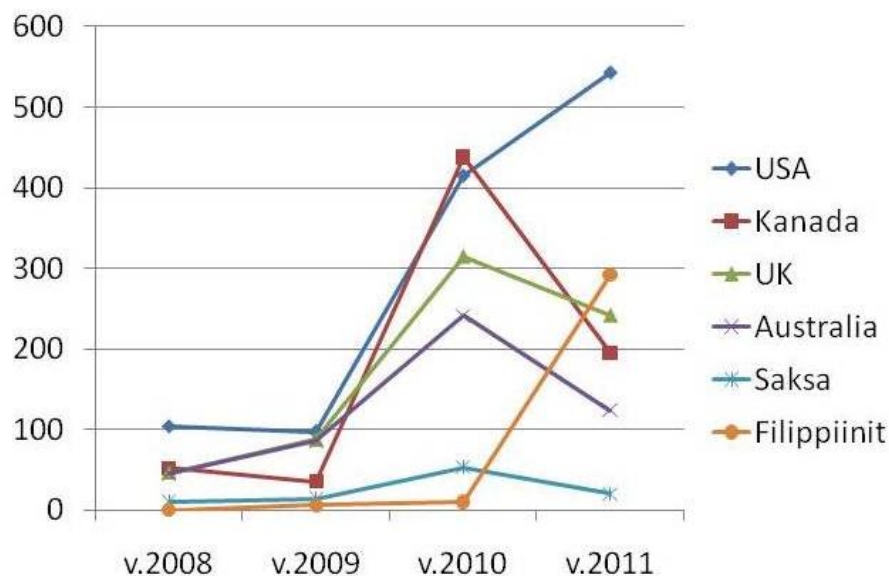


Kuva 5. Englanninkielisen blogin vierailijat maailmankartalla v. 2010.

Google Analytics osoittaa, että lukijatilanne säilyi PLENK-opintojen jälkeen, vaikka omat kirjoitukseni harvenivat. Tänä vuonna kävijöitä on ollut pari tuhatta, ja katseluita yhdeksän tuhatta. Hakukoneen kautta tullaan blogiin selvästi enemmän kuin viittausten

¹⁵ Ks. <http://www.slideshare.net/Ritakop/kop-and-fournier-learning-analytics-banff-feb11-7120573>, dia numero 17

kautta. Blogi tuntuu nyt elävän omaa elämäänsä. Hämmästyin huomattessani, että tänä vuonna 2011 kävijöitä on 104 maasta, vielä enemmän kuin edellisessä kuvassa. Maiden välisiä eroja havainnollistan seuraavassa kuvassa:



Kuva 6. Englanninkielisen blogin vierailijoiden yleisimmät kotimaat.

Aluksi vierailijoiden maat pysyivät samoina. Suomi oli koko ajan ensimmäinen omien käyntieni vuoksi, joten jätin kotimaan kuvasta pois. Muiden maiden kävijämäärät nousivat vuonna 2010 samanaikaisesti, mutta Filippiinit vasta 2011. Myös Meksiko ja Intia ovat kymmenen eniten blogissa vierailleen maan joukossa tänä vuonna. Eurooppalaisista maista vain kuvassa näkyvät Yhdistyneet kuningaskunnat (UK) ja Saksa pysyivät 10 ensimmäisen listalla koko ajan.

Näyttää siltä, että astuin kansainväliseen avointen kurssien blogosfääriin kesällä 2010. Nettikulttuurin muutos näkyy siinä, miten luonnollista on osallistua koko nimellään alkuvaiheen ujostelun jälkeen. On ihan kiva olla "Heli Nurmi from Finland", vapaa oppija, johon voi törmätä siellä täällä. Joku mainitsi PLENK-kurssilla minun toimivan entistä enemmän mentorina, mikä lämmitti mieltäni. Ehkä tulin huomatuksi senkin vuoksi, että toheloin perustaessani yhteisen Google-kartan kurssille suomenkielisenä. Sain pian apua kielen muuttamiseen ja opastin muita kartalle menossa. Yhteisen kartan katsojaluvut nousivat nopeasti kymmeneen tuhansiin. Se on oma jakamisen ennätökseni.

Minut tunnetaan juuristani. Alusta asti asetin kyseenalaiseksi konnektivismiin oppimisen teoriana. Jatkoin kyselemällä asiantuntijuuden perään, ja mietin oppimisen ja teknologian suhteita. Minulla oli myönteisiä kokemuksia opettajankoulutuksesta, ja uskaltauduin kertomaan niistä. Myös oppimisen arviointia tiesin kehitetyn jo pitkään. Aloin tarjota välineitä muiden osallistujien käyttöön. Hain syvyyttä oppimisen käsittelyyn. Osallistuminen ajoittain pelotti, mutta uskaltauduin, kun sain ystävällistä huomiota osakseni.

Luetuin kirjoitukseni koskee opettajankoulutuksen oppimisteorioita¹⁶, joka julkaisuhetkellä jäi muiden kirjoitusten varjoon. Voin nähdä, että sitä on myöhemmin luettu runsaasti, vaikuttavuudesta en tarkemmin tiedä. Kukaan ei ole ollut yhteydessä minuun tai entiseen työyhteisööni, johon linkitin. Avoimuuden vaikutuksia ei voi tietää. Olen mm. saanut kiitosta muutamista firmoista, jotka tehtailevat opinnäytteitä eri oppilaitoksiin. Päätin olla välittämättä asiasta. Ei se ole minulta pois, jos minua kopioidaan, vastuuni ei ulotu siihen asti. Kommentit heiltä merkitsen roskapostiksi, spämmiksi, jotten olisi levittämässä kyseistä toimintaa.

Suomalaisen koulutuksen hyvä maine maailmalla nousi esiin istunnoissa ja jouduin hiukan edustamaan maatani. Kokosin pysyville sivuille videoita suomalaisesta koulutuksesta. Avuksi löysin Tarmo Toikkasen Kanadassa pitämän kongressiesityksen, ja hän tuli myös kommentoimaan keskustelua blogiini. Tämän haluan erityisesti mainita, koska englanninkielistä blogiani eivät muut suomalaiset juuri ole huomanneet.

Englanninkielisen blogin kommenttien määrä ylittää suomalaisen blogin kommenttien määrän. Vaikka postauksia on vain 119 (kirjoitushetkellä), kommentteja on 343. Suomeksi postauksia on enemmän, mutta kommentteja vain 262. Ihmisiä asuu enemmän tuolla muualla, varsinkin sellaisia, jotka ovat tottuneet osallistumaan ja kommentoimaan. Toiselta puolelta maapalloa tulee kommentti muutamassa minuutissa, Suomesta ei aina silloinkaan, kun olen nimeltä maininnut tietyn henkilön ja vielä tiedottanut kirjoituksestani.

Verkko-opettajasta verkkoihmiseksi Suomessa 2010

Suomalaisen blogin sisällössä eläkkeelle jääminen merkitsi suurempaa sisäistä murrosta kuin kansainvälisessä opiskelussani. Omakohtainen verkko-opetuksen kehittäminen jäi pois, kokemuksia ei enää kertynyt. Suuntauduin verkkoelämään yleensä ja merkittäviin tapahtumiin sen piirissä. Tutkimuksellinen orientaatio säilyi rakkaana edelleen ja jäsenisin identiteettini pysyväksi sivuksi¹⁷ Koolen tutkimuksen¹⁸ avulla:

¹⁶ <http://helistudies.edublogs.org/2010/10/05/learning-theories-in-teacher-education/>

¹⁷ <http://heli.edublogs.org/identiteetti-webissa/>

¹⁸ <http://www.lancs.ac.uk/fss/organisations/netlc/past/nlc2010/abstracts/PDFs/Koole.pdf>



Kuva 7. Verkkoihmisen palapelin pysyvä sivu *Identiteetti* 2010.

Kuva voi näyttää määrätietoiselta, mutta itse asiassa jouduin uudelleen läpikäymään sisältöjä nähdäkseni, mitä on tullut tehtyä. Kirjoituksia on kahtena viimeisenä vuonna syntynyt 55 ja 37 kappaletta. Muistan joskus päättäneeni, että jatkan vain englanniksi, mutta toisin kävi: kirjoitin enemmän suomeksi.

Eniten kirjoitin erilaisista tapahtumista, joita kotoa käsin seurasin. Blogin kävijäpiikit löytyvät näiden tapahtumien kohdalta, ihmiset vilkaisevat yleisen keskustelun ohessa mitä minä niistä sanon. Näitä ovat esimerkiksi kirjoitukset aiheista SomeTime-tunnelmia¹⁹, Innovaatiojuna²⁰, TV2:n ilta sosiaalisesta mediasta²¹ ja useat Otavan Opiston pajat.

Toiseksi eniten kirjoitin tutkimuksista, verkko-opetuksen väitöskirjoista ja asiantuntijuudesta. Tämä jäi enemmän omaksi opiskeluksi. Harvat ammattitutkijat tai väitelleet opettajat kommentoivat blogiini. Helpompi oli saada yhteys muissa maissa toimiviin tutkijoihin kuin kotimaisiin. Asiatekstien lukijamäärä pysyi samana, ja niiden äärellä viivytettiin pisimpään (jopa kuusi minuuttia). Esimerkiksi *Pedagoginen kehys verkko-opetukseen* -kirjoitus²² veti lukijoita, kirjoitus teorian ja käytännön yhdistämisen kaipuusta²³ samoin. *Oppimisen vallankumous toteutettuna* -kirjoitus²⁴ oli minun puheenvuoroni suomalaisen koulutukseen, kiva että sitäkin on luettu. Levitän tietoa

¹⁹ <http://heli.edublogs.org/2010/05/22/sometime-2010-tunnelmia/>

²⁰ <http://heli.edublogs.org/2010/01/13/ikuinen-innovaatiojuna/>

²¹ <http://heli.edublogs.org/2011/03/30/tunnelmia-a2ilta-ohjelmasta-ja-keskusteluista/>

²² <http://heli.edublogs.org/2010/09/03/pedagoginen-kehys-online-ohjaukselle/>

²³ <http://heli.edublogs.org/2010/12/18/kaipuu-teorian-ja-kaytannon-kohtaamiseen/>

²⁴ <http://heli.edublogs.org/2011/03/08/oppimisen-vallankumous-toteutettuna/>

uusista luennoista koskien oppimista. Näihin olen tyytyväinen – koen että olen tehnyt jotain.

Nettimaailmassa suuri osa keskusteluista koskee uusien vempainten kokeiluja. Niiden ympärillä on paljon toisten tukemista. Itsekin innostuin esimerkiksi Google Street View -katunäkymistä, jotka herättivät muistot ihan eri tavoin kuin kartta²⁵. Second Life -virtuaalimaailman kokemuksia oli kiva raportoida kuvien kera²⁶. Tekniikan osuus on blogissani kuitenkin vähäinen, olen seuraajan roolissa.

Kokemusten arviointia ja koontia

Miten voisin arvioida omaa bloginpitoani kokonaisuutena? Mitä voisin suositella muille? Kirjoittaminen on pitkäjänteistä puuhaa ja blogosfäärissa tunnettuus hankitaan vähitellen, nimi ja kuva aletaan tunnistaa brändinä, ja sen ympärille rakentuu odotuksia ja pysyvää vaihtoa. Olen nyt rakentanut blogi-identiteetin suomeksi ja englanniksi, mutta mitä sitten? Edelleen pitää selkeyttää, mitä annettavaa minulla on, ja minkälaista vaihtoa tavoittelen.

Monet kuvatut mittarit, kuten Google Analytics, antavat muun muassa määrällisiä tietoja lukijoista. Lukijan kiinnostus on keskeinen, muuten voisin kirjoittaa yhtä hyvin pöytälaatikkoon. En kuitenkaan pyri saavuttamaan suuria lukijamääriä, eikä minulle ole niin selvää, mihin haluaisin vaikuttaa, tai miten vaikutus olisi mitattavissa. Kirjoitan näkyviin oman ääneni ja olen iloinen, kun se koskettaa jotakuta ja vuorovaikutusta syntyy. Tämä on linja suomalaisessa blogissani. Oma tyytyväisyyteni kansainväliseen osallistumiseen on avoin kysymys, en tiedä miten jatkaisin. Jos en aktivoitu, niin katoan blogosfääristä ja unohdun ihmisten mielestä. Entistä aktiivisempi osallistuminen on idullaan.

Osallistuessa oppii paljon, muun muassa tiedostaa omat asenteensa. En aina osallistunut rennosti, vaikka halusin. Minua ärsyttivät sosiaalisen median innokkaat herännäiset, jotka julistavat löytöjään ja vaativat muita seuraamaan omaa mallia. Arvostin pitkän linjan kehittäjiä, jotka säilyttivät asiallisen arviointinsa kaikissa tilanteissa. Jos katson elämäni taaksepäin, näen luovan yhteistyön ja jakamisen vaiheita ennen verkkoelämää, sellaisia jotka ovat muuttaneet maailmaa joltain kulmalta. Samoja ideoita toistetaan nyt uusina löytöinä verkossa, ja olen hitusen kyllästynyt niitä kuuntelemaan. Siksi irtaudun yhteisöistä, joissa julistaminen on vallitseva tapa, lopetan kommentoimasta niiden kirjoituksia. Etsin tilaisuuksia rakentamaan vaihtoon ja suojelen itseäni turhilta ärtymisiltä.

²⁵ <http://heli.edublogs.org/2010/03/23/google-katunakymat-ja-minun-muistot/>

²⁶ <http://heli.edublogs.org/tag/second-life/>

Osallistuessani ymmärsin vähitellen, miten nörttivetoisessa ympäristössä olin, gurut olivatkin teknologian guruja. Huomasin, miten nörttien asiantuntemus laajeni tekniikoista muillekin kentille vaivihkaa. On niin sanottuja guruja, jotka minusta läheltä katsottuna näyttivät heppoisilta. Ihmistieteellinen koulutukseni antoi erilaisen viitekehyksen, ja tuli törmäyksiä. Opettavaisena voin pitää myös perusteellisen väärinymmärryksen ketjuja. Kun kaikki kirjoitettu on luettavissa, voin jäljittää loukkaantumiset ja defensiivisyydet virke virkkeeltä, oppia tuntemaan itseä ja muita rajoihin törmäillessä. Opin harkitsemaan sanojani tarkasti, sama tapahtui verkko-opettajuuden alussa. Jospa tietyt virheet toistuvat kaikissa ympäristöissä? On myös hyväksyttävä, että yhteyttä ei aina synny.

Selvästi eniten opin verkkoelämän teknologioista. Opin vuosi vuodelta paremmin toimimaan monimutkaisissa ympäristöissä ja kokeilemaan uusia vempaimia. Minulle oli paljon iloa ja hyötyä näissä asioissa edistyneemmistä ihmisistä. Vuorovaikutuksen laatu on kuitenkin ihmisissä eikä tekniikoissa. Aikuismainen, pohdiskeleva, kriittinen ja toisiaan kunnioittava toiminta on mahdollista. Jotkut kommentit ja kysymykset todella vievät omaa ajattelua eteenpäin. Välineiden moninaisuus lisää mahdollisuuksia, nautin esimerkiksi asiantuntevien ryhmäkeskustelujen kuuntelusta nauhoituksina. Tunnen kuuluvani porukkaan, kun peilaan kokemuksiani avoimesta globaalista opiskelusta muiden kertoessa omistaan. Yhdessä ajattelu on mahdollista, kun kaikilla on kokemuksia, asiantuntemusta ja kykyä ilmaista itseään. Tasavertainen ja toisiaan kunnioittava asenne luo perustan antoisalle vaihdolle. On mahdollista oppia olemaan eri mieltä ilman riitelystä ja pomottamista, ja välttää myös ryhmäajattelun karikot: paineen samanmielisyyteen ja hymistelyyn. Myönteisiä merkkejä eurooppalaisessa verkkoelämässä on avoimuuden lisääntyminen. Kahdessa vuodessa ilmapiiri on muuttunut niin, että projekteista voi puhua ja yhteistyökumppaneita hakea myös suorilla kyselyillä ja tiedottamalla verkossa.

Mitä seuraavaksi?

Kaksi blogiani ovat erillisiä ja kaipaavat sivustoa, jolle integroisin tuotokseni. Sellaista en ole vielä saanut aikaiseksi, tekniset taitoni eivät riitä kovinkaan pitkälle. Etsin palvelua, johon voisin kaiken linkittää. Nyt maksan Edublogsille dollareilla, jotta mainokset pysyvät poissa blogeistani ja jotta voin seurata kävijätilastoja Google Analytics kautta. Uusi tieto ilahduttaa: miljoonan blogin myötä kaikki Edublogsin blogit vapautuvat mainoksista. Edublogs säilyy opettajien kohtaamispaikkana, minä en vain enää ole opettaja.

Nykyisin blogia on mahdoton ajatella erillisenä, se kytkeytyy muihin välineisiin. Facebook ja Twitter alkavat olla välttämättömiä tiedotuskanavia. Blogi on pohtimisen paikka, ja siitä käsin voi osallistua konferensseihin, avoimiin opintoihin ja tapahtumiin. Blogi voi pitää koossa omat muistiinpanot ja ajattelun käänneet, se tukee itsenäistä

oppimista ja oman verkoston rakentamista. Seuraan RSS-syötteiden avulla yli sataa blogia. Saan tiedot tapahtumista ja muiden kannanotoista. Tiedostan myös vaaroja: olen huomannut omien työtapojen muutoksen siihen suuntaan, että hajotan aikani. Tiedän missä ja kenen kanssa voisin syventää ajattelua, mutta kun ensin tsekkaan Twitterin ja Facebookin, keskittymisen hetki menee ohi. Välillä onkin viisasta hypätä suoraan keskusteluihin ja kehitellä niissä ajatuksia yhdessä muiden kanssa.

Blogin perustamisessa tärkeää on miettiä miksi, kenelle ja kenen kanssa haluaa toimia yhteistyössä. Blogissa käytettävien tunnisteiden – tagien ja kategorioiden - luonne kannattaa harkita etukäteen, tosin monissa blogialustoissa on etsi-toiminto, ja muutoksia voi tehdä milloin tahansa. Avoin kenttä on iso haaste sekä kotimaassa että globaalisti. Ei ole helppoa löytää niitä ihmisiä, joiden kanssa haluaa keskustella ja toimia – tämä on paradoksi kaiken tarjonnan keskellä. Nähdäkseni oman asiantuntemuksen ja motivaatioperustan ymmärtäminen on avain eteenpäin. Verkkoelämäni osalta parhaat ajat ovat (toivottavasti) edessäpäin, olen valmistautunut niihin. Kokeile sinäkin: Hanki ammatillinen verkkoelämä²⁷!

²⁷ <http://blogit.yle.fi/aalto/hanki-ammatillinen-verkkoelama-tanaan>

"Mut ku mä en tiennyt mitä läksyksi tuli"

Hanna Graeffe

Olen kirjoittanut oppitunneistani blogia elokuusta 2009 alkaen. Blogini *Ja läksyksi tuli* löytyy osoitteesta <http://laksyksi.blogspot.com>. Kaikessa yksinkertaisuudessaan läksyblogini kertoo, mitä oppitunneilla on tehty ja mitä tuli läksyksi.

Ja läksyksi tuli

keskiviikko, 25. toukokuuta 2011

Keskiviikko 25.5.2011

2.tunti
RUB9B

Ja vielä viimeisellä tunnilla kielioipin vääntöä kiinnostuneille:
konditionaali s. 205-207. Vihoviimeinen Teemu Turist: Teemu Turist går på disco! s. 140 ja työkirja s. 191. Kuunneltiin, luettiin, harjoiteltiin ja jotkut esittivätkin.

3.tunti
RU29CD

Kirjojen repimistä ja pelailua!

Lähetetty Hanna G klo 0.08 0 kommenttia
Tunnisteet: 2010-11 RU29CD, 2010-11 RUB9B

tiistai, 24. toukokuuta 2011

Tiistai 24.5.2011

2.tunti
RUK8G

Klassföreläsarens ärenden. Boboll.

3.tunti
RU29CD

Kokeen palautus. Partisiipin perfekti s. 155. Suull.teht. 8, kirjaan 9, 10.

Lähetetty Hanna G klo 1.41 0 kommenttia
Tunnisteet: 2010-11 RU29CD, 2010-11 RUK8G

maanantai, 23. toukokuuta 2011

Maanantai 23.5.2011

1.tunti
RUB9A

Peruskoulun viimeinen ruotsin tunti. Kokeiden palautus. Kielioipin pikakertaus: subst. taivutus, verbin taivutus, sanajärjestys. Tekstikirjojen kerääminen.

2.tunti
RUB9J

Tunnisteet

- 2011-12 RU27A (24)
- 2011-12 RU29C (9)
- 2011-12 RUB7C (27)
- 2011-12 RUB7D (21)
- 2011-12 RUB8AJ (15)
- 2011-12 RUB8BD (17)
- 2011-12 RUB9A (11)
- 2011-12 RUB9B (12)
- 2011-12 RUB9D (9)
- 2011-12 RUB9J (1)
- 2011-12 RUK7G (13)
- 2011-12 RUK8G (5)
- 2011-12 RUK9G (1)
- 2011-12 SAA9 (14)
- 2011-12 SAB8 (13)

Blogiarkisto

- ▼ 2011 (148)
 - marraskuu (9)
 - lokakuu (22)
 - syyskuu (21)
 - elokuu (14)
 - kesäkuu (2)
 - ▼ toukokuu (11)
 - Keskiviikko 25.5.2011
 - Tiistai 24.5.2011
 - Maanantai 23.5.2011
 - 16.-20.5.2011
 - Keskiviikko 11.5.2011
 - Tiistai 10.5.2011
 - Maanantai 9.5.2011

Kuva 1. Näkymä *Ja läksyksi tuli* -blogista toukokuulta 2011.

Toimin yläkoulun ruotsin ja saksan opettajana. Opetusryhmiä on paljon, samoin oppilaita – tänä syksynä laskin heitä olevan 245 kappaletta. Tällaisesta joukosta on aina joku poissa. Sairaana, koulukuraattorilla, tukioppilaiden asioilla, lomamatkalla. Kun Anni tai Henri tulee käytävällä kysymään, mitä hänen pitäisi tehdä, kun oli viimeksi poissa ruotsin tunnilta, hän saa useimmiten minulta vastaukseksi hitaan katseen: missähän

ryhmässä tuo lapsi on, ja mitä ihmettä me siellä ollaankaan tehty? Blogini tuo järjestystä siihen ihanaan kaaokseen, jota peruskoulun yläluokilla riittää. Useimmilla oppilailla tai heidän vanhemmillaan on nykyään nettiyhteys, joten vastaukseksi Annille ja Henrillem riittää monesti muistutus läksyblogista, jonka osoitteen he ovat kirjoittaneet vihkoihinsa tai tallentaneet kännykköihinsä jo ensimmäisellä ruotsin tunnilla.

Läksyblogi toimii paitsi pomminvarmana tapana ehkäistä oppilaiden vinkuna "Mutta kun mä en tiennyt mitä oli läksynä", myös keskeisenä työvälineenä. Blogin pitäminen on helpottanut omaa työtäni paljon. Tuntisuunnitelmat teen usein ihan vain opettajan päiväkirjaan kirjoittamalla, mutta se, mitä tunnilla sitten oikeasti tapahtuu, päättyy läksyblogin tuntikuvaukseen. Yläkoulussahan suunnitelmat saattavat muuttua lennossa, ja on vaikea arvioida etukäteen, kuinka paljon oikeasti ehditään tehdä.

Kun suunnittelen kurssia, voin katsoa kätevästi, mitä oikeastaan viime vuonna teimme, mihin kului enemmän aikaa kuin olin ajatellut ja missä kohtaa pystyimme etenevämmän vauhdikkaasti. Myös oppituntien suunnittelu sijaiselle sujuu läksyblogin avulla aika helposti kotoa sairausvuoteesta ilman kirjojakin: katson, mitä viime vuonna samalla kurssilla on tehty ja sävellän siitä. Uusien kollegoiden perehdyttäminen työhön yläkoulussa sujuu kätevästi, kun voi viitata blogiin, josta näkyy, mitä tunneillani tapahtuu ja kuinka nopeasti (tai yleensä hitaasti) oikein etenemme.

Kun mietin blogin käytännön toteutustapaa, minulle tärkeää oli se, että blogi on mahdollisimman helppokäyttöinen niin lukijoille kuin kirjoittajalleen. En halunnut sitä koulun Moodleen tai Fronteriin salasanan taakse, ettei sen käyttö vain jäisi keneltäkään väliin salasanan unohtamisen vuoksi. Halusin myös, että huoltajat voisivat sieltä seurata tekemisiämme. En ylipäänsä nähnyt mitään syytä, miksi blogi ei voisi olla täysin julkinen ja kaiken kansan nähtävissä. Niinpä perustin blogini Blogger-blogipalveluun, jota olin aiemmin käyttänyt parin lyhyeksi jääneen blogikokeilun ajan.

Blogit ovat olleet minulle tuttuja jo pitkän aikaa, vaikken itse olekaan ollut aktiivikirjoittaja. Olen vuosikausia seurannut useita blogeja ja osallistunut keskusteluihin niin blogien kommenttipalstoilla kuin livetapaamisissakin, mutta omaan blogiin ei ole ollut suurempaa hinkua. Nykyään pidän läksyblogin lisäksi opettamiseen liittyvää blogia kieltenopettajien liiton SUKOL:in jäsensivuilla.

Blogger²⁸ on yksi tarjolla olevista ilmaisista blogipalveluista. Siinä voi valita kieleksi suomen, jolloin hyvinkin yksityiskohtaiset ohjeet ovat saatavilla suomeksi, eikä aloittelunkaan bloggaajan tarvitse opetella ensin sanastoa englanniksi. Vaihe vaiheelta etenevät ohjeet saavat tumpeloimmastakin opettajasta ammattimaisen tuntuisen blogikirjoittajan. Eikä niitä englanninkielisiäkään blogisivuja kannata pelätä: jos opettaja

²⁸ <http://www.blogger.com>

selviää oppilaitosten käyttämistä ohjelmistoista, Wilmasta, Helmistä, Webtallennuksesta ja muista vastaavista, niin isolla rahalla kehitetyt ja miljoonien amerikkalaisten käyttämät ohjelmat ovat lastenleikkiä. Niissä ei ohjekirjoja tarvita.

Miten sitten käytän blogia? Hyvin yksinkertaisesti. Päivän alussa avaan pöydälläni olevalle tietokoneelle paitsi sähköisen reissuvihkon Wilman ja sähköpostin niin myös blogini. Tarkistan sieltä tarvittaessa, mitä oikein teimmekään edellisellä kerralla, jos tarvitsen muistinvarmistusta tai jos oppilaiden kanssa tulee erimielisyyttä läksystä... Yhteen välilehteen avaan uuden blogipohjan, johon kirjoitan sen päivän blogimerkinnän sitä mukaa, kun päivä kuluu. Yhden tunnin osalta tekstiä tulee parin rivin verran, joten kun vain malttaa istahtaa koneen ääreen hetkeksi, blogin kirjoittaminen hoituu hetkessä.

Joka päivä kirjoitan yhden blogimerkinnän, johon kirjoitan kaikista tunteista. Laitan otsikoksi kyseisen päivän, esim. *maanantai 10.10.2011*. Lopuksi ilmoitan vielä läksyn. Tämän kaiken teen tunnin aikana. Merkitsen blogimerkinnän tunnisteiksi sinä päivänä olleet ryhmät, esim. *2011-12 RUB8C*, *2011-12 RUB7D*, *2011-12 SAB8*. Tunniste on siis kunkin ryhmän oma "koodi", ja nämä "koodit" näkyvät lukijoille blogin oikeassa sivureunassa listana. Oppilas voi klikata listasta oman ryhmänsä tunnistetta ja saa sillä lailla esiin kaikki ne päivät, jolloin heidän ryhmällään on ollut tunteja. Näin oppilaat voivat etsiä helposti kaikki ne päivät, kun heillä on ollut ruotsia/saksaa. Samalla lailla pystyn itse tarkistamaan edellisen tunnin tekemiset klikkaamalla kyseisen ryhmän tunnistetta, jolloin saan eteeni listan kaikista niistä päivistä, jolloin ryhmällä on ollut tunteja. Viimeisin päivä on aina päällimmäisenä, joten uusimmat tiedot saan eteeni nopeasti. Tunnisteesta tulee vuosilukuineen pitkä, mutta ilman vuosilukua joutuu seuraavan lukuvuoden alussa pulaan.

Tällaiselta näyttää perusblogimerkintäni:

Perjantai 23.9.2011

1.tunti

RUB8D

Tark. teht. 10, 11, 12, 13. Tehtiin suull.teht. 11c pareittain ja yksin. Teht. 9a+b. Kuunteluteht. 14. När har du födelsedag -kyselyt koko luokassa. Teemu Turist träffar en tjej s. 18. Kuunneltiin, luettiin, harjoiteltiin, esitettiin! Ja läksyksi tuli: 5, 6, 7 s. 80-81

2.tunti

RUB7C

Haj-laulu! Hienosti meni, jättefint! Opeteltiin numerot miljoonaan asti: s. 58-61 työkirjassa. Ja läksyksi tuli: opettele numerot miljoonaan asti! ja kirjoita vihkoon kirjaimin 849523, 1997, 236 ja 1523419.

3.tunti

RUB8B

S. 60-61 A ja B, juhlapäiviä. Kuunneltiin kpl 3 ja tehtiin suullisesti teht. 1 ja 2. Sitten leikittiin puhelimilla: luettiin kpl 3 äänitteen perässä ja sitten pareittain. Teht. 3, 4, 5a ja 6. Ja sitten imperfektin kertausta $10a+b$, $11a+b$, 12, 13. Ja läksyksi tuli: $10a+b$, $11a+b$

Läettänyt Hanna G

Tunnisteet: 2011-12 RUB7C, 2011-12 RUB8B, 2011-12 RUB8D

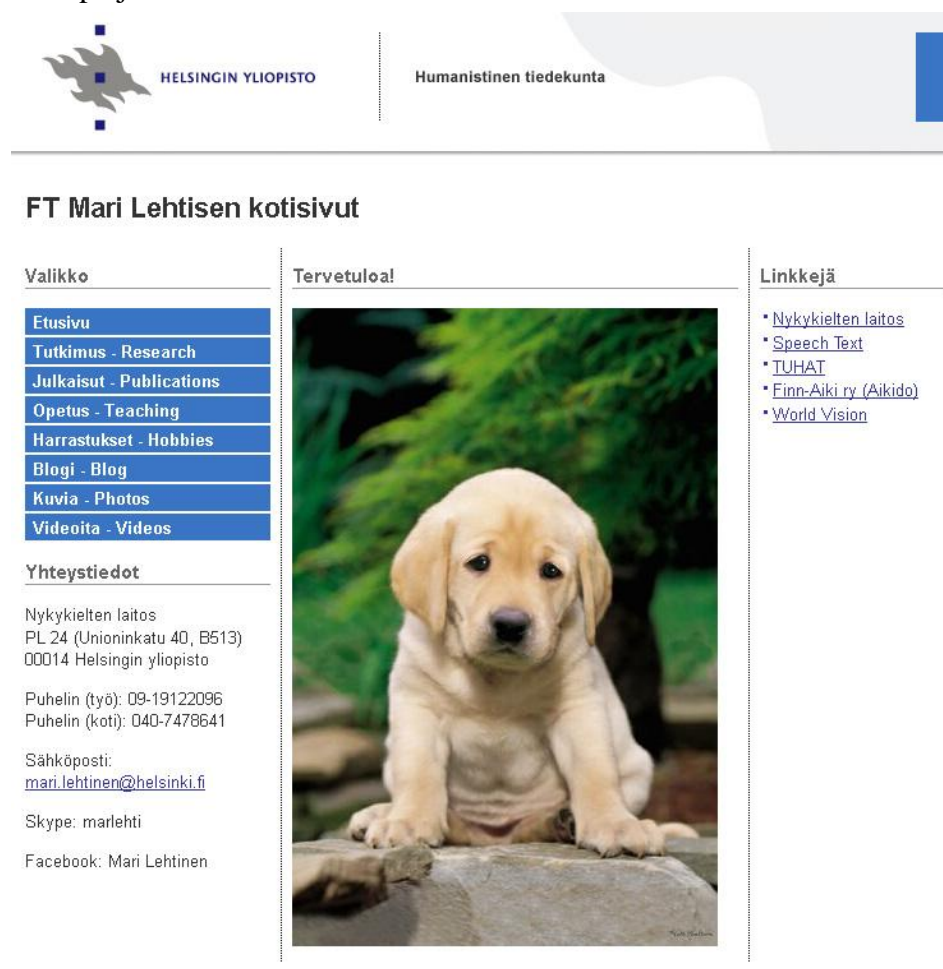
Blogissani on kommentointimahdollisuus, mutta sitä ei ole monikaan käyttänyt. Oppilaat ja heidän vanhempansa ovat yhteydessä minuun yleensä Wilman kautta, toisinaan sähköpostitse. Facebookissa minulla on fanisivu *Ruotsin ja saksan opettaja Hanna Graeffe*²⁹, ja sitä kautta laitan kiinnostavia linkkejä ja kouluun liittyviä päivityksiä, joten blogi on jäänyt oikeastaan ihan vain alkuperäiseen läksykäyttöön. Blogeille ominainen vuorovaikutuksellisuus ei läksyblogissa toteudu, mutta toisaalta se palvelee tarkoitustaan: auttaa oppilaita, vanhempia ja erityisesti opettajaa pysymään kärryillä siitä, mitä tunneilla on tapahtunut.

²⁹ <http://www.facebook.com/opehanna>

Blogi opetuksessa, tutkimuksessa sekä osana arkea ja juhlaa

Mari Lehtinen

Blogini <http://blogit.helsinki.fi/marlehti> luonti lähti minulla liikkeelle tarpeesta luoda omat kotisivut. Olin siihen aikaan tutkijaopiskelija valtakunnallisessa kielentutkimuksen tutkijakoulussa, Langnetissa, ja ajattelin, että uransa alkuvaiheilla olevalla tutkijalla olisi hyvä olla omat kotisivut. Eräs tutkijakollegani oli luonut oman sivuston Helsingin yliopiston nyt jo vanhentuneeseen Lokari-järjestelmään³⁰ ja päätin kokeilla samaa. Tämä tapahtui keväällä 2007. Tutkimusalanani vaatii jonkin verran teknistä osaamista, joten en ollut aivan kokematon tietotekniikan käyttäjä. En kuitenkaan ole mikään tietotekniikan alan asiantuntija, eikä minulla ollut erilaisten verkkojärjestelmien käytöstä kovinkaan paljon kokemusta.



Kuva 1. Blogin etusivu.

³⁰ Valtaosa Lokari-blogeista on siirretty Helsingin yliopiston WordPress -blogialustalle perustettuun blogipalveluun.

Blogi sähköisenä tutkimusportfoliona

Aluksi sivuston oli tarkoitus olla vain eräänlainen esittely tutkimuksestani. Ensimmäisinä sinne ilmestyivätkin *Tutkimus-* ja *Julkaisut*-kategoriat, joissa esittelin tutkimustani eri näkökulmista. Sivusto toimi siis alun perin eräänlaisena sähköisenä tutkimusportfoliona ja ansioluettelona. Pian päätin kuitenkin laajentaa sitä sen verran, että lisäsin sinne myös kuvia, videoita sekä tietoa harrastuksistani. Sivusto ei siis enää ollut ainoastaan ammatillinen. Sivuston etusivu on alusta lähtien näyttänyt pääpiirteissään siltä, kuin edellisellä sivulla kuvassa 1.

Staattisen sivuston pitäjistä säännölliseksi bloggaajaksi

Alun perin olin ajatellut käyttää blogijärjestelmää vain staattisena kotisivuna, johon voisin koota tietoa toiminnastani ja kiinnostuksen kohteistani. Helppokäyttöisyytensä takia se soveltuikin tähän tarkoitukseen erinomaisesti. Sivuston sai luotua hetkessä, eikä mitään koodikieliä tarvittu. Sain listattua julkaisujani ja hankkeitani selkeästi ja asiallisesti kuin millä tahansa yliopiston verkkosivulla. En siis ollut alun perin ajatellut ryhtyä säännölliseksi bloggaajaksi, joka julkaisisi sivustollaan kommentoitavia artikkeleita erilaisista elämänsä liittyvistä asioista. Näin kuitenkin kävi. Avasin sivustolle staattisten kategorioiden lisäksi blogin, johon aloin kirjoittaa lähinnä matkoistani ja erilaisista tapahtumista, toisinaan myös fiiliksistäni ja havainnoistani tavallisessa arkielämässä.

Blogista ystävä ja julkinen päiväkirja

Blogista onkin tullut minulle läheinen ystävä, joka seuraa minua joka paikkaan. Se on kierrellyt kanssani konferensseja ja harjoitusleirejä ympäri maailmaa, ollut mukana seuraamassa laihdutuskuurini etenemistä, käynyt lomamatkalla Galápagossaarilla ja Havaijilla, juhlinut väitöskaronkkaa ja tohtoripromootiota sekä surrut kanssani isoäitini kuolemaa. Tässä mielessä se on ollut melkein kuin teinitytön päiväkirja. Toki olen parhaani mukaan ottanut huomioon sen, että kaikki kirjoittamani on julkista. Kaikkein henkilökohtaisimmat asiat jätän siis kuitenkin kertomatta siellä. Blogihan on myös mahdollista sulkea salasanan taakse. Silloin pystyy itse kontrolloimaan sitä, ketkä kaikki pääsevät lukemaan sen sisältöä. Olen joskus harkinnut tätäkin vaihtoehtoa. Kuitenkin minua jollain tavalla viehättää julkiseen blogiin liittyvä avoimuus ja juuri se, että en itse tiedä, ketkä kaikki kirjoituksiani mahdollisesti lukevat. Saattaa se tietysti olla jonkinlaista ihan pientä julkisuudenkaipuutakin tai vähintäänkin halua jakaa omat kokemukset muiden kanssa.

Jokaisessa blogimerkinnässä on kommenttikenttä ja useimmiten myös jokin kuva. Tekstiin on helppo lisätä linkkejä muille sivustoille. Alun perin en odottanut kovinkaan monen lukevan blogikirjoituksiani. Tarkoitus oli oikeastaan vain kertoa tällä tavalla

kuulumisistani sukulaisilleni ja lähimmille ystäville. Kuitenkin olen vähitellen alkanut saada selville, että yllättävän moni seuraa blogiani vähintäänkin satunnaisesti. Siitä on siis myös tullut tapa pitää yhteyttä tuttaviiin ja jopa tutustua uusiin ihmisiin. Kaikkein hauskinta on se, että olen blogini kautta törmännyt uudestaan joihinkin vanhoihin tuttuihini vuosien takaa. Blogikirjoitusteni ansiosta yllättävän moni on ottanut minuun uudelleen yhteyttä, vaikka emme ole välttämättä nähneet toisiamme reaalielämässä enää vuosikausiin. Jopa reaalielämässä jotkut ovat lähestyneet minua blogini ansiosta. Useimmiten olen saanut siitä hyvin positiivista palautetta, mikä tuntuu tietysti aina hienolta. On arvokasta saada tietää, että on tavalla tai toisella pystynyt vaikuttamaan jonkun elämään.

Olen aina pitänyt kirjoittamisesta, ja se on ollut minulle tärkeä itseilmaisun keino pienestä pitäen. Blogi on tarjonnut minulle oivan foorumin kirjoittaa, mistä milloinkin tahdon. Aina voin olla varma, että vähintään JOKU lukee sen, mitä olen tullut kirjoittaneeksi, vaikka siinä ei paljon järkeä olisikaan. Muiden blogien välityksellä olen myös saanut tietoa eri elämäntilanteissa olevien ystäväni arkipäivästä, josta en välttämättä muuten enää nykyään tietäisi kovinkaan paljon.

Alla on kuva blogimerkinnästä, jossa kerron espanjan kielen kurssista Ecuadorissa kesällä 2010:

FT Mari Lehtisen kotisivut

Valikko

Etusivu
Tutkimus - Research
Julkaisut - Publications
Opetus - Teaching
Harrastukset - Hobbies
Blogi - Blog
Kuvia - Photos
Videoita - Videos

Yhteystiedot

Nykykielten laitos
PL 24 (Unioninkatu 40, B513)
00014 Helsingin yliopisto

Puhelin (työ): 09-19122096
Puhelin (koti): 040-7478641

Sähköposti:
mari.lehtinen@helsinki.fi

Skype: marlehti

Facebook: Mari Lehtinen

Ecuadorissa kielikurssilla



Kuva Inti Nan -museosta päiväntasaajalta

La 3.7.2010

(Klo 14.21): Olenkin jo tässä ehtinyt olla muutaman päivän Suomessa, joten täytyykin tästä taas lähteä vähän kiertelemään maailmaa... Lähdän tänään kolmeksi viikoksi Quitoon, ECUADORIIN!!! Osallistun siellä intensiiviselle espanjan kielen kurssille. En olekaan koskaan aiemmin tullut käyneeksi Etelä-Amerikassa. Ou je!! =)))

Kuva 2. Matkakertomus blogissa.

Blogin käyttö opetuksessa, yhdistäminen wikiin ja Moodleen

Kun aloin opettaa yliopistolla lukuvuonna 2007–2008, lisäsin blogisivustolleni myös *Opetus*-kategorian, johon tein oman pienen sivun kullekin kurssilleni. Sivu toimi eräänlaisena sähköisenä ilmoitustauluna, jossa julkaisin kurssin ohjelman, listan tärkeistä päivämääristä, kirjallisuusluettelon, hyödyllisiä linkkejä sekä luentojen PowerPoint-diat. Erityisesti PowerPoint-diojen julkaiseminen verkossa on saanut opiskelijoilta paljon positiivista palautetta. Useimmilla kursseillani loppukuulusteluun luettava materiaali onkin koostunut nimenomaan verkossa julkaistuista PowerPoint-dioista. Aluksi lisäsin diat sivustolle pdf-muotoisina liitetiedostoina. Vähitellen aineistoa alkoi kuitenkin kertyä niin paljon, että päätin alkaa käyttää blogin tukisivustona wikiä. Täten tiedostojen lataaminen sujui aiempaa nopeammin, ja pystyin milloin tahansa helposti poistamaan wiki-linkin blogista. Linkin poistettuani tukisivustolle lataamani materiaalit katosivat saman tien muiden näkyvistä. Alkuaikoina kokeilin myös kommenttikenttien käyttöä kurssisivuilla. Ajattelin, että täten opiskelijat voisivat esittää kysymyksiä ja kommentteja anonyymisti. Käytännössä systeemi kuitenkin toimi niin, että itse kommentoin omia luentoja, eikä kukaan muu sanonut mitään. Siksi päätin lopulta luopua kommenttikentistä.

Äskettäin olen siirtynyt julkaisemaan kurssimateriaalit suljetussa verkko-oppimisympäristössä, Moodlessa. Tämä on ollut välttämätöntä kursseilla, joilla en itse ole ainoa opettaja. Muutenkin aineistojen avoin julkaiseminen verkossa saattaa olla toisinaan tekijänoikeuksien kannalta epäilyttävää, koska luentodioihin saattaa sisältyä esimerkiksi kuvia, joiden julkaisemiseen itsellä ei ole tekijänoikeuksia³¹. Siksi julkaisen PowerPoint-diat ja muut materiaalit nykyään Moodlessa, jonka kurssialueille päästäkseen täytyy olla kirjoilla Helsingin yliopistossa (tai jossakin järjestelmän hyväksymässä luottamusverkostossa) sekä tietää kunkin kurssin rekisteröintiavain, jonka olen itse määritellyt. Kursseillani on kuitenkin edelleen myös omat julkiset sivunsa blogissa. Blogisivuilta löytyy yleistietoa kursseista sekä linkki Moodleen. Moodlesta kunkin kurssin opiskelijat löytävät luentojen PowerPoint-diojen ja tehtävämönisteiden lisäksi kurssin tarkan ohjelman sekä käytännön tietoa mm. kurssin suoritustavasta. Joillakin suurilla kursseilla olen saanut arvioitavat kotitehtävät näppärästi kerättyä Moodlen kautta. Käytän Moodlea myös viestien lähettämiseen kurssin osallistujille. Se on siinä suhteessa todella kätevä. Moodleen pystyy myös halutessaan luomaan esimerkiksi chatteja, keskustelualueita, tenttejä, oppitunteja, sanastoja sekä kommentoitavia palautuskansioita opiskelijoiden lähettämille töille. Se on siis todella monipuolinen opetuksen apuväline. Moodleen sekä hyvä että huono puoli on se, että se on suljettu ympäristö. Toisaalta tämä avaa paljon mahdollisuuksia opetuskäyttöön. Toisaalta taas julkisen blogin käytössäkin on mielestäni oma viehätöksensä, koska sen kautta pääsee rajattomasti jakamaan ajatuksensa kaikkien kiinnostuneiden kanssa.

³¹ Toki olen dioissakin maininnut lainaamieni kuvien lähdetiedot.

Opetuksen osalta blogin käytössä kätevää on ollut sekin, että sivustolle luomani *Opetus*-kategorian osoite on helppo linkittää kaikenlaisiin hakemuksiin. Siten se toimii myös sähköisenä opetusportfoliona. Tätä mahdollisuutta ei Moodlessa ole, koska se on avoinna vain oppilaitoksen käyttäjille.

Erään kurssini blogisivusto näyttää tältä³²:

FT Mari Lehtisen kotisivut

Valikko

- Etusivu
- Tutkimus - Research
- Julkaisut - Publications
- Opetus - Teaching
- Harrastukset - Hobbies
- Blogi - Blog
- Kuvia - Photos
- Videoita - Videos

Yhteystiedot

Nykykielten laitos
PL 24 (Unioninkatu 40, B513)
00014 Helsingin yliopisto


Puhelin (työ): 09-19122096
Puhelin (koti): 040-7478641

Sähköposti:
mari.lehtinen@helsinki.fi

Skype: marlehti

Facebook: Mari Lehtinen

Fonetiikan ja fonologian alkeet (syksy 2011)



FONETIIKAN JA FONOLOGIAN ALKEET

Kurssi pidetään syksyllä 2011, periodeilla I ja II (5.9.-12.12.2011), **maanantaisin klo 10-12** Metsätalon salissa 12. Kyseessä on 'Ranskan kielen tuottaminen I' (Rra 102) -opintojakson (10 op) osasuoritus. Kurssiin sisältyy sekä luento-opetusta että pieniä käytännön harjoituksia.

Kuva 3. Erään kurssin sivu blogissa.

Blogin käytön plussia ja miinuksia

Blogin käytön hyviä puolia ovat helppokäyttöisyys ja monipuolisuus. Blogisivuston luominen on todella helppoa ja nopeaa, eikä se edellytä mitään aiempaa kokemusta verkkojärjestelmien käytöstä. Mitään koodikieliä tms., ei siis tarvitse osata. Blogialustoja on lukemattomia, ja niiden käyttö on useimmiten täysin ilmaista. Blogia voi käyttää moniin eri tarkoituksiin: opetuksen tukena, tutkimusportfoliona, ansioluettelona,

³² Sivua ei näy kuvassa kokonaan.

"Kuka minä olen?" -tyyppisenä henkilöesittelynä, omien harrastusten ja kiinnostuksen kohteiden esittelykanavana, matkakertomusten julkaisemispaikkana, julkisena päiväkirjana, poliittisena tai muuna aatteellisena foorumina, yhteydenpitokanavana, jne. Sen avulla voi toisinaan saada uusia tärkeiksikin osoittautuvia kontakteja, jopa uusia ystäviä. Blogi itsessäänkin voi alkaa muodostua eräänlaiseksi geneeriseksi virtuaalisyntäväksi.

Huonoja puolia blogissa ei ole paljon. Joillakin palvelimilla osoitteeseen tulee näkyville, että sivusto sijaitsee blogipalvelimella. Tämä saattaa antaa ulospäin sellaisen vaikutelman, että kyse on nimenomaan interaktiivisesta blogista, johon ylläpitäjä kirjoittelee artikkeleita säännöllisesti. Mikäli näin ei ole, vaan kyse on esimerkiksi kotisivumaisesta sähköisestä henkilöesittelystä jollaisten teon blogialustat myös usein mahdollistavat, blogisivun osoite ei aina välttämättä anna täysin oikeaa kuvaa sivuston luonteesta. On kuitenkin olemassa myös sellaisia palvelimia (esim. wordpress.com), joissa osoitteen saa simppeliksi ja näyttämään samalta kuin minkä tahansa muun sivuston osoite. Tämäkään ei siis oikeastaan ole ongelma. Opetuksen suhteen Moodle lukemattomine toimintoineen on selvästi blogia monipuolisempi. Mikäli tarkoituksena on kuitenkin vain julkaista luentodiat verkossa ja antaa opiskelijoille mahdollisuus kommentointiin ja keskusteluun, blogikin on ihan hyvä valinta. Ja joka tapauksessahan blogin ja Moodlen käytön pystyy myös yhdistämään.

Kenelle ja mihin tarkoituksiin suosittelisin blogin käyttöä?

Voin suositella blogin käyttöä kaikille, jotka ovat kiinnostuneita luomaan helposti oman sivuston verkkoon. Päämäärät voivat olla mitä erilaisimpia. Parhaiten blogi sopinee perinteiseen käyttötapaansa eli interaktiiviseen verkkokirjoitteluun, olipa aihepiiri sitten mikä hyvänsä. Lisäksi blogijärjestelmää voi kuitenkin käyttää myös esimerkiksi oman kotisivun ja/tai ammatillisen portfolion luomiseen. Tutkijoiden ja opettajien lisäksi sähköisestä portfolioista voivat hyötyä mm. taiteilijat. Eräs tuntemani valokuvaajapariskunta Lontoossa käyttää blogia portfolionaan, ja he sanovat sen olevan omalla alallaan suoranainen elinehto. Opetuksessa blogi voi myös olla kätevä apuväline. Mielestäni opettajien kannattaa kuitenkin tutustua myös Moodleen, jos mahdollista. Blogin käyttö on todella helppoa, joten blogin pitäjiä ei tarvitse olla kokeneita tietotekniikan käyttäjiä. Perustaidot tietokoneen käytöstä riittävät hyvin. Lisäksi tarvitaan vain hieman kärsivällisyyttä sekä halua kokeilla ja oppia. Yllättävän pian ja pienellä vaivalla blogisivusto onkin jo valmis ja osa omaa arkea ja juhlaa.

Noviisiopettaja - konkarikirjoittaja

Helena Kantanen

Otetaan 120 hengen peruskurssi. Lisätään kokematon opettaja, joka pitää kurssin ensimmäistä kertaa. Annetaan työskentelymenetelmiksi luennot, ryhmätyöt ja Moodle-verkko-opetusalausta.

Tässä tilanteessa olin syksyllä 2010. Oli todellinen onnenkantamoinen, että ryhdyin ensimmäisenä opettajasyksynäni suorittamaan Oppimiskeskuksemme tarjoamaa verkko-opetuksen perusteiden kurssia. Päätin tehdä kurssin harjoitustyönä Markkinoinnin perusteiden Moodle-sivut. Ratkaisu oli oiva, sillä sain asiantuntevassa ohjauksessa ja kollegojen kannustamana opetella sekä Moodlen ominaisuuksia että kehitellä erilaisia pedagogisia ratkaisuja – kuten kurssiblogin.

Mielestäni aloittelevan opettajan on äärimmäisen tärkeää miettiä, mitä sellaisia aiemmasta elämästä tuttuja vahvuuksia hänellä on, joita voisi hyödyntää työssä. Ei ole kovin järkevää lähteä kokeilemaan itselle vaikeita ja vieraita menetelmiä, vaan mieluummin hyödyntää sitä, mitä jo osaa.

Minulle kirjoittaminen on ollut luonteva ilmaisemisen, ajattelun ja oppimisen tapa niin kauan kuin muistan. Aina ei ole edes väliä sillä, lukeeko tekstejäni kukaan, kunhan vain saan kirjoittaa. Vaikka olen vuosia kirjoittanut kolumneja, en suinkaan ollut ensimmäisten joukossa ryhtymässä bloggaajaksi. Vuosina 2008-10 työskentelin kuitenkin kehityshankkeessa, johon liitin bloggaamisen ja opettelin kantapään kautta, mikä toimii ja mikä ei. Tuolloin käytin Blogger-blogialustaa.

Haasteita päin

Markkinoinnin perusteiden kurssi on monella tapaa haasteellinen. Opiskelijajoukko on heterogeeninen. Kurssilla on esimerkiksi ensimmäisen vuoden kauppatieteiden ja tietojenkäsittelytieteiden opiskelijoita sekä huomattavasti kypsempää farmasian ja ravitsemustieteen opiskelijoita. Kauppatieteet ovat yliopistossamme suosittu sivuaine.

Vaikka meille kauppatieteisiin haetaan vielä sankoin joukoin, meillä on kuitenkin varsin paljon niitä, jotka mieluummin opiskelisivat kauppatieteitä jossain muualla kuin Kuopiossa. Ensimmäisen vuoden opinnot eli peruskurssit ovat merkittäviä, jotta opiskelijat kiinnittyisivät yliopistoon, opintoihinsa ja toisiinsa ja päättäisivät pysyä kaupungissa. Markkinoinnin perusteiden kurssin haaste on siis myös siinä, että kauppatieteiden opinnot koettaisiin mielekkäiksi ja motivoiviksi, ja että opiskelijat saisivat myönteisen

käsityksen yliopistosta opiskeluympäristönä, laitoksemme opetuksesta ja oppiaineista sekä opiskelukavereista.

Oman kuvionsa kurssin toteuttamiseen tuo se, että yhä useampi yrittää opiskella työn ohella. Lisäksi kauppatieteitä sivuaineena opiskelevilla on usein tarve olla läsnä pääaineensa kursseilla ja samalla suorittaa markkinoinnin perusteita. Niinpä kurssista on oltava tarjolla sekä lähi- että etäsuoritusvaihtoehto. Luentopakkoa ei toki ole, mutta lähi-ryhmäläisiltä edellytetään paria läsnäolokertaa. Etäsuorittajat voivat tehdä ryhmätyönsä kokonaan verkossa.

Blogi opettajan kannalta

Kun syksyllä 2010 opetin markkinoinnin perusteita ensimmäisen kerran, jäin usein luennon jälkeen miettimään, että monesta asiasta olisi pitänyt kertoa luennolla enemmän tai käsitellä asioita toisin kuin olin käsitellyt. Luennoilla esitettiin usein myös kysymyksiä, joihin en mielestäni osannut vastata tarpeeksi hyvin.

Kurssiblogi oli ratkaisu näihin tarpeisiin. Koska vasta opettelin Moodlen käyttöä, halusin testata Moodlea blogialustana. Moodlessa on työkalu, jota kutsutaan blogiksi, mutta eihän se mikään oikea blogialusta ole, koska tekstejä ei voi kommentoida. Siksi kirjoitin kurssiblogiani Moodlen tavallisella keskustelualueella. Yksi opiskelija luonnehti Moodlea, että se on nuorten näkökulmasta "vähän kuin Neuvostoliitto", ja onhan se kieltämättä hiukan jäykkä. Käytän esimerkiksi mielelläni kuvia blogissa, mutta Moodlessa en edes yrittänyt. Lisäksi keskustelualueen palsta on turhan leveä ja siten vaikealukuinen. En kuitenkaan perustanut blogia mihinkään erilliseen blogipalveluun, koska koin kurssin pysyvän paremmin "näpeissä", kun kaikki toiminta oli samassa paikassa.

Päätin, että kirjoitan kurssimme teemoista Moodle-sivuilla kerran viikossa, seitsemän viikon ajan. Etäsuorittajille annoin tehtäväksi kommentoida blogipostauksia. Kaikki muutkin toki olivat tervetulleita keskustelemaan ja kommentoimaan, mutta toimeksiantosta seurasi, että postauksia kommentoivat erityisesti etäsuorittajat, joita oli viime vuonna 30.

En suunnitellut tekstejäni kovin tarkasti. Blogini esittelyssä ennakoin: "Aiheet voivat liittyä markkinointiin tai opiskeluun yleensä." Käytännössä teemat pulpahtivat esiin hyvin luonnollisesti kurssin kuluessa – kirjoitin mm. asemoinnista, brändeistä ja markkinointiviestinnän integroinnista. Yleensä lopetin postauksen pariin kysymykseen, jotta keskusteluun pääsisi helposti ja nopeasti mukaan. Eniten keskustelua herätti aivan ensimmäinen postaukseni aiheesta *Luoko markkinointi tarpeita*, se sai 26 vastausta.

Blogin arviointia

Itselleni blogin kirjoittaminen oli hyödyllistä reflektointia. Sain selkeytetyksi asioita, jotka olivat kurssilla minullekin uusia ja vaikeita. Joskus löysin blogikommenteista vihteitä siitä, mikä ehkä oli jäänyt epäselväksi tai kaipasi syvempää käsittelyä.

Kirjoittaminen sinänsä ei vienyt paljon aikaa, sillä olen tottunut kirjoittaja. Sen sijaan ehdin osallistua kovin vähän blogikeskusteluihin – siinä on selkeä kehittämisen paikka. Olisi tärkeää saada opiskelijat näkemään, että heidän kommenttinsa luetaan ja keskustelua jatketaan.

Opiskelijat ovat varsin rationaalisia ajankäyttönsä kanssa. Varsinaisia kurssini teemoihin liittyviä blogipostauksia kyllä kommentoitiin – koska niin piti tehdä – mutta viimeinen postaukseni, jolla hain palautetta kurssista, ei saanut ketään innostumaan. Olin iloinen, että keskusteluihin osallistui myös lähiryhmäläisiä, joille se oli vapaaehtoista. Joskus opiskelijat jatkoivat keskustelua toistensa esittämistä ajatuksista eivätkä vain vastanneet opettajan kirjoituksiin.

Markkinoinnin perusteista, kuten kaikista muistakin yliopistomme kursseista, kerätään palaute sähköisellä palautelomakkeella kurssin päätyttyä. Nämä ovat sitä kautta saatuja vastauksia avoimeen kysymykseen: Mitä opintojaksolla ei kannata muuttaa?

- *Etäryhmille oli sopiva määrä tehtäviä. Varsinkin kurssiblogi tuki hyvin oppimistani ja laittoi pohtimaan asioita.*
- *Etäryhmäsysteemi! Oli todella hyvä, että annettiin tällainen mahdollisuus. Kurssiblogeja kommentoidessa oppi oikeasti.*
- *Keskustelut luennoilla ja Moodlessa olivat hyviä ja asiat jäivät paremmin mieleen.*
- *Pidin etäryhmäläisenä kaikista oppimistehtävistä.*

Aivan ilmeisesti blogin avulla siis onnistuttiin tukemaan etäryhmäläisten oppimisprosessia. Blogikeskustelujen – ja toki myös Moodle-alustan ryhmätyötehtävien – avulla he kokivat olevansa osa kurssia eivätkä vain kasvottomia etäsuorittajia, yksin jossain koneensa äärellä. Lähisuorittajien kannalta blogi ei ollut yhtä merkittävä, heille innostavinta oli ryhmätöiden tekeminen kurssin case-tehtävien pohjalta.

Tämän kokemuksen jälkeen kokeilin blogia *Muutoksen johtaminen* -kurssillani, missä opiskelijat kirjoittivat blogia ryhmissä viikon aiheesta. Sovimme kurssilaisten kanssa yhdessä blogien arviointikriteerit:

- kiinnostava
- aiheeseen liittyvä, avainkäsitteitä käyttävä
- osoittaa, että on ymmärtänyt, mistä puhutaan

- ei pelkkää luentojen referointia vaan omia ajatuksia ja luentojen asioitten eteenpäin viemistä
- linkitys omaan elämään ja työhön
- kysymyksiä herättävä, ei vain itsestäänselvyys
- mielipiteet perusteltuja
- saa erehtyä!

Koska aihe oli kaikille sama, opiskelijoista – ja toki minustakin! – oli hauska nähdä, miten eri ryhmät tarttuivat samaan aiheeseen. Uskon, että myös tuolla kurssilla blogin avulla tuettiin oppimista, kun aihetta joutui pureskelemaan blogia kirjoittaessaan. Tuollakaan kurssilla en ehtinyt postauksia juuri kommentoida, mutta käsitelimme niitä luennoilla jonkin verran.

Kokemukseni pohjalta sanoisin, että tässäkin hyvin suunniteltu on puoliksi tehty. Blogia ei kannata ottaa opetuskäyttöön, jos blogiformaatti on itselle outo. Ensin kannattaa blogata itse tai ainakin tutustua hyviin blogeihin. Blogin pedagogisia perusteluja kannattaa miettiä tovi, samoin sitä, miten keskustelua herätellään ja ruokitaan.

Viime aikoina lukemani tutkimukset tietokonevälitteisestä viestinnästä antavat ymmärtää, että viivästetty vuorovaikutus on eduksi oppimiselle. Se mahdollistaa ajattelun ja reflektoinnin. Kirjoittaminen vaatii myös muotoilemaan ajatukset selkeämmin ja ajattelemaan syvällisemmin. Ja vielä: koska tekstit tulevat näkyville ja kaikkien kurssin opiskelijoiden luettavaksi, virtuaalikeskustelujen avulla voidaan toteuttaa ryhmässä oppimista.

Mitään edellisestä en tiennyt, kun perustin ensimmäisen kurssiblogini, mutta selvästi se oli omiaan myös edistämään oppimista.

Kuinka johtamisen blogia käytetään sosiaali- ja terveysalan johtajakoulutuksessa ja sen markkinoinnissa

Seija Telaranta

Johtajakoulutus sosiaali- ja terveysalalla -blogi <http://tamk-johtaminen.blogspot.com> on sananmukaisesti vielä lapsenkengissä. On noustu pysyyn, opittu kävelemään ja nyt mennään vauhdilla eteenpäin. Viimeisen vuoden aikana kävijöitä on jo 17 000. Idea blogista syntyi sisäisestä pakosta ja palosta, oli niin paljon sanottavaa ja asioita, mitkä oli tärkeä nostaa esiin, vapaamuotoisesti, kepeästi ja iloisesti. On jo ihan vitsi, että johtaminen sosiaali- ja terveysalalla on surkeata, ilotonta, ihmiset voivat huonosti ja uupuvat osaamattomien johtajien alaisuudessa. On uskomaton kuilu tutkitun tiedon ja sen todellisuuden kanssa, missä johtajakoulutuksessa eletään ja kuinka paljon osataan. Johtajan työtä tekevät alan ammattilaiset ovat innostuneita oppimaan ja toteuttamaan oppejaan käytännössä, he ovat positiivisia, iloisia ja rohkeita ihmisiä, jotenkin se piti tuoda esille. He osaavat kirjoittaa elävää tekstiä ilman liturgiaa ja pitää hienoja esitelmiä johtamisen keskeisistä asioista. He nauttivat työstään ja oman organisaationsa hyvinvoinnista. Siksi aloitimmekin uratarinoilla, missä johtajakoulutuksen suorittaneet kertoivat kokemuksistaan ja työstään sosiaali- ja terveysalan esimiehinä. Ryhminä olimme Facebookissa, mutta vuorovaikutus siellä on ollut lähinnä kuulumisten vaihtoa ja tiedottamista. Tarkoitus oli alusta pitäen saada yleisöä osaamisellemme johtamisen alalla, näyttää että olemme oikeita johtajia.

Sain teknisen avun blogin perustamiseen Tampereen ammattikorkeakoulun TAMKin Taiteen ja viestinnän yksikön koulutuspäälliköltä Cai Melakoskelta. Päädyimme varsin perinteiseen ulkoasuun, värimaailmaa on vaihdettu vuodenaikojen mukaan. Uratarinoiden lisäksi sivupalkista löytyvät johtamisen kahden eri opiskelijaryhmän, erikoistumisopintojen ja ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavan Kehittäminen ja johtaminen -koulutusohjelman opiskelijoiden kansiot. Niissä on eri opintojaksoissa tehtyjä kirjallisia raportteja, kokemuksia opintomatkoilta Ruotsista sekä linkkejä johtamisen koulutuksiin, informaatiota hakuajoista ja opetussuunnitelmista. Tämä osuus ei kuitenkaan ole erityisen aktiivinen, sillä opintosuoritusten paikka on Moodle -oppimisympäristössä. On joitakin artikkeleita, jotka tuodaan blogiin ajankohtaisuutensa tai innovatiivisuutensa ansiosta. Esimerkkinä mainittakoon tutustuminen Kauppa-keskus Elossa toimivaan terveystioskiin sekä Ruotsin hallituksen sosiaali- ja terveyspoliittisen ohjelman referointi.

PERJANTAI, 18. HELMIKUUTA 2011

Sosiaalinen media johtajakoulutuksen tukena

Internet on muuttanut opetuksen työtapoja ja työvälineitä enemmän kuin mikään muu opetuksen historiassa. Sähköpostin ja korkeakoulujen oppimisympäristöjen avulla tietoa voi siirtää, muokata ja käyttää hyödykseen paikasta riippumatta. Facebook on muutamassa vuodessa noussut pienestä opiskelijapalvelusta verkon sosiaalisesti suurvalaksi, joka mahdollistaa vuorovaikutuksen säätyyn katsomatta, mutta myös tiedon, sisältöjen ja palveluiden jakamisen.



Kuvaviestit Valkoisesta talosta

Sosiaalinen media on myös edesauttanut opetuksen kansainvälistymistä ja ajankohtaisen materiaalin hyödyntämistä. Ei ole hullumpi juttu olla Obaman Facebook-ystävä. Se antaa mahdollisuuden reaaliajassa seurata tärkeitä tapahtumia ja Obaman vastauksia kulloinkin esillä oleviin asioihin. Kuka hyvänsä johtaja voi reflektoida omaa toimintaansa tähän maailman ykkösjohdajaan: Avoimuudessa, tiedottamisessa, tunteiden ilmaisemisessa ja jakamisessa sekä siinä, miten hän arvostaa toisten työtä. Hän myös puhuu tavallisen ihmisen kielellä, ei liturgiaa ja on aidosti läsnä kansalaistensa elämässä kuvina ja sanoin.



Johtajakurssi 23 Tukholmassa

Johtajakoulutuksessa meillä on monipuolisia mahdollisuuksia erilaiseen vuorovaikutukseen sosiaalisessa mediassa. Paitsi että meillä on elävien ja toimivien johtajien kannanottoja johtamisen ilmiöihin, esikuvana olemiseen, muutoksen johtamiseen, henkilöstön hyvinvoinnin johtamiseen, prosessien ja asiakkaiden johtamiseen sekä taloudellisiin asioihin, voimme havainnoida johtajan esiintymistä, pukeutumista, kielen käyttöä ja vaikkapa tapaa puhua henkilöstöstään. Oma johtajuus rakentuu myös hyviä esimerkkejä seuraamalla, analysoimalla ja vertaamalla omaan toimintaan.

Facebook on tarjonnut hyvän kanavan

TAMPEREEN
AMMATTIKORKEAKOULU

LUETTAVAA

- Tammikuussa alkava johtajakurssi
- Täydennyskoulutuspostia 8.9.2011
- Täydennyskoulutuspostia oppisopimuskoulutuksesta
- johtajakurssin 26 tarina kuvin
- Esite johtajakoulutukseen
- Sovittelu kannattaa
- Täydennyskoulutuspostia
- Ilmoittaudu täällä
- Johtamisen näkökulmat -seminaari 11.11.2010
- Johtamisesta Aamulehdessä
- Johtamisopissa Eskilstunassa
- Aikuisen oppijan ajatuksia
- Johtamisesta Iltalehdessä
- Johtaja on suunnannäyttäjä

TÄMÄ BLOGI

Johtaminen sosiaali- ja terveysalalla blogi on tarkoitettu Tampereen ammattikorkeakoulussa johtamisen erikoistumisopinnot suorittaneille "muistelu paikaksi", johtajakoulutukseen aikoville ja hakijoille tutustumista varten sekä alalla työskenteleville esimiehille.

Blogissa on uratarinoiden lisäksi myös valmistujaispuheita sekä opintomatkakertomuksia. Jokainen ryhmä on tehnyt opintomatkan Tukholmaan, jonka tarkoituksena on verrata sosiaali- ja terveysalan johtamista naapurissa sekä verkostoitua. Tukholman Suomen

Kuva 1. Kuva Johtajakoulutus sosiaali- ja terveysalalla -blogin sivulta.

Miksi on tärkeätä, että johtajakoulutus on toimija sosiaalisessa mediassa? Olen tehnyt oppikirjoja ja julkaisuja, joissa ovat olleet mukana myös opiskelijat. Ne ovat aina löytäneet oman lukijakuntansa ja toimineet oppimateriaalina, mutta jotenkin se tapa saavuttaa asiasta kiinnostuneet ihmiset tuntui vanhanaikaiselta ja tyyli koulumaiselta. Aikuiset oppijat arvostavat kokemuksellista oppimista ja he tarvitsevat reflektiopintaa oman johtamisensa pohdiskelussa. Henkisen vahvistuksen siihen, että blogi on varteenotettava tapa olla vuorovaikutuksessa koulutuksen ja asiakkaiden välillä sain vuosi sitten Johtamisen näkökulmat -seminaarissa Viestintätoimisto N2:n toimitusjohtajan Alex Niemisen luennosta ja artikkelista samannimisessä julkaisussa³³. Vaikka emme haluaisikaan olla mukana sosiaalisessa mediassa, asiakkaamme ovat siellä. Ihmisten luottamus viralliseen tietoon horjuu ja tilalle on nopeasti noussut vertaistieto ja mielipiteet. Ihmiset luottavat mieluummin kaverinsa sanaan kuin organisaation jakamaan "kylmään" tietoon. Sosiaalisen median synnyttämiä attribuutteja ovat inhimillisyys, luonnollisuus ja organisoimattomuus. Halusimme esiintyä ja olla avoimina asiakkaillemme, koulutukseen hakeutuville ja alamme esimiehille. Sosiaalisen median käytöllä voi

³³ http://fi.wikipedia.org/wiki/Alex_Nieminen

vaikuttaa tehokkaasti siihen mielikuvaan, joka koulutuksesta on. Johtajakoulutus avautuu lukijalle tarinoiden kautta ja hän pystyy muodostamaan käsityksensä siitä johtamisen arvomaailmasta, missä koulutuksessa liikutaan. Sopiiko se minulle?

Jo hakuprosessin yhteydessä hakijoita ohjataan blogiimme, jotta he saisivat käsityksen koulutuksesta vertaistensakin välityksellä. Hakijalle on tärkeitä, että on muutakin informaatiota kuin "virallinen kanta" ja hakulomake. Vaasalainen koulutuksesta kiinnostunut kysyi, miten opiskelu onnistuu näin pitkästä matkasta. Asia selvisi hänelle kun ohjasin hänet blogiin lukemaan oululaisen kollegan kokemukset³⁴.

Johtaja tarvitsee esikuvia. Koulutuksemme käyneiden esimiesten tarinoiden ja kokemusten lisäksi blogissamme on artikkeleita laajasti johtamisen eri osa-alueilta. Vajaan vuoden aikana, lokakuuhun mennessä, on blogissamme ollut 71 artikkelia. Tarkoituksena on ollut näyttää ihminen päätösten ja ratkaisujen takana ja tuoda se esiin viihdyttävällä ja mielenkiintoisella tavalla. Naisvaltaisella alallamme on selvää, että teema nainen johtajana kiinnostaa. Miten hän on erilainen kuin mies vastaavassa paikassa? Siksi olemme kirjoittaneet merkittävistä naisjohtajista ja heidän taustoistaan, esimerkkeinä Hillary Clinton³⁵ ja IMF:n Christine Lagarde³⁶. Keväällä Brasilian vastavalittu presidentti Dilma Rosseff oli esillä näin:

*Kun kaatosade yllätti avoautoon lisättiin lasikupu, koska uusi presidentti ei halunnut, että hänen upea valkoinen jakkupukunsa kastuu! Ei kai kukaan nainen halua tärkeänä hetkenään näyttää uitetulta koiralta. Dilma Rouseff ei ole kevyen sarjan nainen. Hän on taustaltaan taloustieteilijä ja toiminut aikaisemmin ministerinä talous- ja energia-asioissa. Eikä tässä kaikki. Hän on ehtinyt istua vankilassa 8 vuotta, hankkinut perheen ja eronnut. Ainoa tytär on nyt 29-vuotias. Pari vuotta sitten hän sairastui syöpään ja hän on läpikäynyt raskaat syöpähoidot.*³⁷

Sarjaan menestyvät naisjohtajat kuuluvat ehdottomasti myös johtajakoulutuksen käyneet paikalliset sosiaali- ja terveystieteiden johtajat. Pitkään eniten luettu oli artikkeli, jossa neljä Tampereen kaupungin johtavaa sosiaalityöntekijää kertoivat nykyisistä tehtävistään ja siitä, miten koulutus on hyödyttänyt heidän uraansa³⁸. Samoin suosittu oli juttu Hatanpään sairaalasta³⁹, jossa nostettiin esiin sairaalan upea miljöö, johtamaan koulutettua esimiehet ja asiakkaiden tyytyväisyys. Paikallisten "sankaritarinoiden" lisäksi on esitelty monia eri organisaatioita, joista on ollut opiskelijoita meidän johtajakoulutuksissamme. Näistä mainittakoon Lastenklinikan päivystyspoliklinikka Helsingissä,

³⁴ <http://tamk-johtaminen.blogspot.com/2011/04/kokemuksia-opiskelusta.html>

³⁵ <http://tamk-johtaminen.blogspot.com/2011/01/hillary-clinton-on-naisjohtajien.html>

³⁶ http://tamk-johtaminen.blogspot.com/2011_08_01_archive.html

³⁷ <http://tamk-johtaminen.blogspot.com/2011/01/tuore-esikuva-naisjohtajille.html>

³⁸ <http://tamk-johtaminen.blogspot.com/2011/06/sosiaalipalvelujohtajat-on-koulutettu.html>

³⁹ <http://tamk-johtaminen.blogspot.com/2011/07/hatanpaan-sairaalasta-voi-olla-ylpea.html>

HUS:n korvasairauksien vuodeosasto ja leikkaussali⁴⁰, sairaala Orton⁴¹ ja hoivakoti Luhatuuli Ikaalisissa⁴². Ihmisten ja organisaatioiden tarinat valottavat johtajan arkea ja organisaatioiden elämää laajemmin ja monipuolisemmin kuin oppikirjat. Kuitenkaan ne eivät ole pelkkiä uutisia vaan niissä on mukana teema, jokin johtamisen ajankohtainen asia tyyliin mistä nyt puhutaan.

Näissä naisjohtajatarinoissa on ollut punaisena lankana se, että avataan naisen arkea ruuhkavuosina. Opiskelijoillamme on opiskelun ja vaativan työn lisäksi perheessä keskeinen rooli, kuten kaikilla maailman muillakin johtajilla. Suureltaan johtajat eivät ole välttyneet vastoinkäymisiltä elämässään. Tukea ja vertailukohteita tarvitaan myös siihen, että nainen uskaltaa olla nainen johtajanakin, jopa korostaa naisellisuuttaan. Naisvaltaisilla aloilla henkilöstön tuki ei ole itsestäänselvyys, päinvastoin. Osuva kommentti Paula Lehtomäkeä koskevassa jutussa oli, että hänen mielestään on "vain yksinkertaisesti niin, että mehiläispesään ei mahdu kuin yksi kuningatar kerrallaan". Hauska juttu tässä kirjoituksessa oli myös, että siinä on linkki videoon, jossa Paula laulaa karaokebaarissa Paula Koivuniemen hitin *Kuka pelkää Paulaa*⁴³.

Useaan otteeseen on kirjoitettu vallasta ja sen viisaasta käytöstä johtajan työssä ja tietysti myös siitä, miten kiehtovaa on kun pääsee sen kahvaan. Karisma on johtajan ominaisuus, mikä herättää tunteita. Onko karisma syntymälahja vai voiko sitä opetella ja tuleeko tästä mitään jos tuntee itsensä tavikseksi. Onneksi maailma on täynnä esimerkkejä siitä, että hyvin monenlaisista lähtökohdista voi onnistua johtajana. Yksi tällainen maailmankuulu sankari on Lee Iaccocca, Fordin ja Chryslerin entinen pääjohtaja, joka kirjoitti muistelmansa jokunen vuosi sitten.

*Aloitin elämäni siirtolaisen poikana ja raivasin tieni Ford Motor Companyn toimitusjohtajaksi. Kun vihdoin saavutin tavoittelemani aseman, tunsin olevani maailman huipulla. Mutta kohtalo sanoi minulle: "Odota. Meidän tilimme eivät ole vielä selvät." Nyt saat havaita miltä tuntuu tulla potkaistuksi alas Mount Everestin huipulta. Sain potkut. Olin ollut Fordin toimitusjohtajana kahdeksan vuotta ja kolmekymmentäkaksi vuotta Fordin työntekijänä. En ollut koskaan tehnyt töitä missään muualla. Ja olin äkkiä työtön. Tunne tuntui repivän sisuskuntani kappaleiksi.*⁴⁴

Näistä merkittävien johtajien tarinoista pääsee lähelle myös johtajan persoonan ikävämpiä puolia kuten narsismia, persoonallisuushäiriöitä ja monin tavoin ongelmallisia henkilöstösuhteita. Myös sitä, että tänään huipulla, huomenna en tiedä missä. Bill Clintonia käsittelevässä artikkelissa oli mukava nostaa esiin hänen loistavat johtajan-

⁴⁰ <http://tamk-johtaminen.blogspot.com/2011/02/husn-korvasairaalan-osastolla-k6-on.html>

⁴¹ <http://tamk-johtaminen.blogspot.com/2011/10/kaunis-ymparisto-tuottaa-esteettisen.html>

⁴² <http://tamk-johtaminen.blogspot.com/2011/07/luhatuuli-on-aito-ja-lammin-koti.html>

⁴³ <http://tamk-johtaminen.blogspot.com/2011/06/hauska-naisjohtaja.html>

⁴⁴ <http://tamk-johtaminen.blogspot.com/2011/02/karismaattinen-johtaja.html>

lahjansa, jotka ovat olleet vähemmän julkisuudessa. Älä koskaan tyydy kompromissiin, se pysäyttää toiminnan, vaan hae aina kolmas, uusi, tuore vaihtoehto. Ja toinen oli, ettei kannata lyödä päätä seinään jos asia ei etene. Suuntaa sinne, missä on mahdollisuus onnistua⁴⁵. Blogikirjoitus voi toimia myös niin, että se antaa innoituksen keskusteluihin oppitunneilla, kuten tässäkin tapauksessa.

Opettajan työ on palveluammatti. Erityisesti se korostuu aikuisten, työn ohessa opiskelevien kohdalla. Yksi teema onkin ollut palvella opiskelijoita "esilukemalla" tärkeitä ja ajankohtaista johtamisen kirjallisuutta. Opiskelija on pystynyt "selaamaan" uutuuskirjan ja analysoimaan sen käyttöä omissa tehtävissään. Toisaalta taas jotkut kirjojen esitelyt ovat johtaneet kirjan syvälliseen käyttöön ja siinä nostetun aiheen pohdintaan. Tästä on hyvänä esimerkkinä Stephen R. Coveyn muutaman vuoden takainen menestyskirja *Tie menestykseen*. Kirjaa esittelevässä blogiartikkelissa esiteltiin Coveyn ohjeet hyvälle elämälle myös vaativassa johtajan työssä: liikunta ja fyysisen kunnon kehittäminen, oman osaamisen ajan tasalla pitäminen, omien arvojen mukaan eläminen ja musiikista, luonnosta ja kirjallisuudesta nauttiminen. Neuvo on, että kannattaa lukea kirjoja laidasta laitaan, se virkistää ja aktivoi aivoja. Sen innoittamana syntyi tämä blogitarina Keith Richardsin *Elämäni* -kirjan luettuani:

Keith sai pikkupoikana ensimmäisen kitaransa ja heti löytyivät Malaguenan tahdit. Musikaalinen äiti piti soittoa niin upeana, että luuli sen tulleen radiosta. Kun Doris -äiti oli kuolinvuoteellaan, Keith soitteli jalkopäässä Malguenaa, jota kuunnellessaan äiti totesi Keithin soiton käyneen epävireiseksi.

Kirjassa on myös ruokaresepti makkarasta ja perunamuusista. Opin, että makkarat pitää laittaa kylmälle paistinpannulle, sillä tavalla ne kuumenevat myös sisältä.

Kirja päättyy Keithin puusta putoamiseen vuonna 2006. Olisi ollut mielenkiintoista lukea vielä näistä viimeaikaisista vaiheista. Löysin kuitenkin eilen elokuun 2010 Vogue, jossa hänen vaimonsa Patti Hansen kertoo selviytymistään vaikeasta syövästä, raskaasta leikkauksesta ja muusta hoidosta. Hän kertoi selviytymistarinansa muotilehdessä siksi, että se on ollut hänen elämänsä kanava kuuluisana valokuvamallina.

*Mitä tekemistä tällä on johtamisen kanssa? No ei paljon mitään, mutta toimii aasinsiltana alussa mainittuun Coveyn ajatteluun, että aivojen näivettyminen!*⁴⁶

Tämä lainaus on esimerkki siitä, miten kirjallisuuden avulla voi päästä ihaniin muistoihin, pois arjesta. Sekin on blogin tavoite: rentouttaa ja saada hyvälle mielelle.

⁴⁵ <http://tamk-johtaminen.blogspot.com/2011/08/ei-suuret-tulot-vaan-pienet-menot.html>

⁴⁶ <http://tamk-johtaminen.blogspot.com/2010/11/naivettymisen-estaminen.html>

Kommentointeja suuresta kävijämäärästä huolimatta ei ole paljoa, mutta mitä olen seurannut TAMKIn muita blogeja ja blogeja ylipäänsä, sama tilanne on muillakin. Minusta se ei ole olennaistakaan, lukija selailee, saa ajatuksia ja siirtyy seuraavaan aiheeseen. Blogissa onkin se hyvä puoli, että siellä voi käydä anonyymisti eikä aina tarvitse osallistua, ottaa kantaa tai kirjautua lukijaksi. Blogi on toiminut toivotulla tavalla, sillä siitä keskustellaan paljon opetuksen yhteydessä. Blogi rikastuttaa opiskelua ja opettamista ja antaa myös tilaisuuden nousta esiin kirjoittavana johtajana. Blogi profiloi johtajakoulutuksiamme ja on tärkeä markkinointikanava. Teknisen toteutuksen monipuolistaminen, valokuvien tason nostaminen ja parempi integrointi opintojaksoihin ovat haasteita seuraavalle vuodelle.

Lukeekohan tätä kukaan? Blogi oman oppimisprosessin tukena

Kirsi Saloniemi

Mistähän se ajatus oikeastaan lähti? Ajatus, että kirjoittaisin blogia omasta kirjoitusprosessistani. Keväällä 2011 olin tekemässä AKTIIVI-hankkeessa ennakointityötä eli kirjoittamassa sitä, millaisia tulevaisuuskuvia on aktiivisella kansalaisuudella ja avoimilla oppimisympäristöillä. Hain ja luin erilaisia tutkimuksia, selvityksiä ja raportteja, jotka koskivat tulevaisuuden ennakointia sekä skenaarioita tulevasta. Millaisia tietoja ja taitoja aktiivinen kansalainen tarvitsee tulevaisuudessa ja millaisia ovat tulevaisuuden avoimet oppimisympäristöt? Näiden kysymysten pohjalta tavoitteena oli kirjoittaa AKTIIVI-hankkeen ennakointiraportti. Raportin kirjoitusprosessi tuntui samalta kuin muutama vuosi sitten läpikäymäni gradu-prosessi. Välillä tuli hienoja oivalluksia ja kirjoittaminen tuntui helpolta. Välillä taas tuntui, ettei tästä ikinä tule valmista enkä minä oikeastaan edes ymmärrä näistä asioista mitään. Ja tunteethan saattoivat vaihdella samankin päivän sisällä laidasta laitaan. Pääasiassa nuo tunteiden vaihtelut johtuivat, niin gradua tehdessä kuin myös ennakointi-julkaisua kirjoittaessa siitä, että on pyrkimyksenä ymmärtää monimutkaisia mutta kiinnostavia asioita ja muodostaa niistä oma näkemys. Pelkkä ymmärryskään ei riitä, vaan lopulta oli myös osattava kirjoittaa asiat muiden luettavaksi ja sellaiseen muotoon, että tekstit voitiin painaa julkaisuksi. Kaikessa tässä oli haastetta kerrakseen.

Ensimmäisten kuukausien aikana lähetin tietyin väliajoin hankkeen muille toimijoille sähköpostilla jonkinlaista tilannekatsausta ennakointityöstä sekä kokosin minua askarruttavia kysymyksiä. Tässä ongelmana oli kuitenkin se, että viestit hautautuivat helposti sähköpostitilvan alle eikä tällainen tyyli myöskään herättänyt keskustelua. Keskustelu ja asioiden pohtiminen oli kuitenkin se, mitä minä omaan oppimis- ja kirjoittamisprosessiini kaipasin. Kirjoitustyön melko alkuvaiheissa laitoin myös hankkeen sivustolla projektihenkilöstön näkyville ennakointijulkaisuun tarkoitettuja tekstejä. Päivitin niitä sitä mukaa kun tekstejä kirjoitin. Tämäkään ei kuitenkaan herättänyt vielä kommentointia eikä keskustelua. Kommentoinnin puute johtui kenties kiireistä, mutta myös siitä, että kirjoitukseni olivat melko valmista tekstiä eikä kukaan ollut niistä sen kummemmin eri mieltä kanssani. Jossain vaiheessa nousi esille ajatus blogin kirjoittamisesta. Ajatuksen takana oli se, että myös muut kuin AKTIIVI-hankkeen toimijat pääsisivät lukemaan kirjoituksiani ja blogi antaisi myös helpon kanavan kommentoida tekstejäni. Tartuin ajatukseen ja tein ennakointityölle blogin, joka oli muuten elämäni ensimmäinen oma blogi! Olin kyllä joskus harjoitellut blogin tekoa, mutta sisältöä en ollut koskaan kirjoittanut.

Aloitin blogiurani tietenkin perustamalla blogin <http://some.lappia.fi/blogs/aktiivi>. Perustin blogini koulutuskuntayhtymä Lappian hallinnoimaan Wordpress-blogiin. Teknisesti alkuun pääseminen oli helppoa, vaikka en ole koskaan Wordpress-blogiin aikaisemmin tutustunutkaan. Työkaverin muutaman hyvän vinkin jälkeen blogini runko odotti artikkeleitani. Ulkonäköpaineita en blogin suhteen kokenut, vaan valitsin mieleiseni teeman ehdolla olevista vaihtoehdoista ja näin blogin ulkoasu oli valmis. Enemmänkin painetta koin siitä, että saisin blogiini mahdollisimman paljon sisältöä mahdollisimman nopeasti.



Kuva 1. Aktiivi-hankkeen ennakoitintyön tueksi perustettu blogi.

Ennakointiblogistani tiedotettiin AKTIIVI-hankkeen kuukausitiedotteessa, Facebook-profiilissa sekä hankkeen sivustolla. Tiedottaminen ja markkinointi aloitettiin melko pian blogin perustamisen jälkeen ja tietenkin aluksi sisältöä oli vähän. Jotta saisin ihmiset kiinnostumaan blogistani ja lukemaan sitä myös uudelleen, koin tärkeäksi kirjoittaa sinne useamman artikkelin heti alkuun. Mutta mistä lähtisin liikkeelle? Olin tehnyt ennakointityötä jo useamman kuukauden ja materiaalia oli jo melko paljon. En halunnut julkaista blogissa valmiita tekstejä raportistani, koska tällaiset tekstit eivät todennäköisesti herättäisi ihmisten mielenkiintoa eivätkä saisi lukijoita kommentoimaan kirjoituksiani. Ymmärsin myös sen, ettei sellaisesta blogista olisi oman oppimiseni kannalta kovinkaan paljon hyötyä eikä se tukisi ajatteluni kehittymistä saattaka auttaisi minua

raportin kirjoittamisessa. Luettuani muiden blogeja, huomasin, että blogitekstin täytyy olla ajatuksia herättävää ja omalla laillaan myös provosoivaa. Päädyinkin valitsemaan muutamia minulle tärkeitä ja mielenkiintoisia aiheita, jotka herättivät minussa itsessäni eniten ajatuksia.

Myönnän alkuun miettineeni myös, kuinka paljon haluan tuoda julki omaa ajatteluprosessiani. Mitä jos olenkin väärässä? Mitä jos joku onkin täysin eri mieltä? Olin kuitenkin ennakointityöhön liittyen lukenut ja kirjoittanut paljon avoimuudesta ja avoimesta toimintakulttuurista. Avoimuutta ei siis ole se, että valmiit tuotokset vain julkaistiin, kuten minä olin siihen asti tehnyt. Avoimuutta on se, että koko prosessi avataan ja vieläpä niin, että kaikilla on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa lopputulokseen (Poikola 2011⁴⁷). Eri asia tietenkin on, kuinka moni ennakointityöhöni halusikaan osallistua. Joka tapauksessa koin, että minä, joka kirjoitan avoimuudesta, en voi itse kirjoittaa julkaisua muilta salassa. Koin, että minun täytyisi luoda väylä, jonka avulla kuka tahansa kiinnostunut voisi osallistua ennakointiraportin kirjoittamiseen tuomalla esiin omia ajatuksiaan ja näkemyksiään raportin aihepiireistä. Ja mikä olisikaan parempi väylä ajatusten julkituomiseen kuin blogi.

Pyrin kirjoittamaan uuden artikkelin vähintään noin viikon välein. Aina uuden artikkelin julkaistuani tiedotin siitä myös AKTIIVI -hankkeen Facebook-sivulla. Sivulla on toista sataa seuraajaa, joten uskon, että tästä tiedottamiskanavasta oli apua siinä, että sain blogiani ihmisten tietoisuuteen. Pyrin tiedostamaan heti alkuun sen, että vaikka kukaan ei kommentoikaan blogiani, se ei välttämättä tarkoita sitä, ettei sitä kukaan luki. En tietenkään saisi itse blogiltani kovinkaan paljoa, mikäli kukaan ei sitä kävisi kommentoimassa. Kuka tykkää vai tykkääkö kukaan? Hyvin pian huomasin aina artikkelin julkaisemisen jälkeen seuraavani tiiviisti tykkäämisten ja kommenttien määrää. Nopeasti kävi kuitenkin ilmi, että kommentteja tuli harvoin. Luen itsekin monia blogeja säännöllisesti, mutta kommentoin harvoin. Näin kävi myös oman blogini kohdalla. Vaikka moni oli painanut tykkää-nappia, vain muutama kommentoi. Mielenkiintoista oli se, millaiset artikkelit herättivät kiinnostusta. Osaltaan on varmastikin sattumaa, mikä kirjoitus herättää eniten kommentteja ja mikä vähiten. Usein kävi niin, että kirjoitin omasta mielestäni hyvän jutun, mutta siitä ei kukaan tykännyt eikä kukaan kommentoinut. Joku artikkeli taas saattoi herättää yllättävänkin suurta mielenkiintoa. Eniten mielenkiintoa taisivat kuitenkin herättää ne aiheet, jotka olivat minussakin herättäneet eniten tunteita ja ajatuksia.

⁴⁷ Poikola, A. (2011). Avoimuus: läpinäkyvyys-osallistuminen-yhteistyö. Teoksessa Poikola, A. (toim.) Verkkodemokratiaa kaupungeissa. Selvitys kuntalaisvaikuttamisen kanavista. Nettiajan kansalais-yhteiskunnan verkosto (www.mahdollista.fi). Luettavissa osoitteesta: http://dl.dropbox.com/u/2949803/Verkkodemokratia_kaupungeissa_selvitys_kuntalaisvaikuttamisen_kanavista.pdf Luettu 31.10.2011.

Blogin kirjoittaminen sai minut miettimään oppimisprosessin henkilökohtaisuutta ja sitä millaiset asiat vaikuttavat oman ajattelun kehittymiseen. Näin jälkikäteen ajatellen aika harva oikeastaan osallistui oppimisprosessiini blogin kautta, mutta blogin pitämisestä oli minulle kuitenkin suuri apu. Siinä uskossa, että joku lukee blogiani, koin velvollisuudekseni kirjoittaa blogiin säännöllisesti. Missään vaiheessa en kokenut ongelmaksi löytää aihetta mistä kirjoittaa, vaan enemmänkin koin haasteeksi valikoida monista aiheista ne kaikkein tärkeimmät. Aina kun mieleeni tuli jokin hyvä aihe tai artikkeli, kirjasin sen blogiini ylös, jotta voisin kirjoittaa siitä jossain vaiheessa. Kirjoittaminen on minulle tärkeä osa oppimista ja ajatusten kehittymistä. Tästäkin syystä blogi tuntui heti oikealta tavalta kertoa muille oppimastani ja se oli myös helppo tapa purkaa ajatuksia. En koe blogia ainoastaan väylänä tiedottaa, vaan pikemminkin kokonaisvaltaisempana oppimisympäristönä, joka ennen kaikkea tukee omaa oppimistani. Ja siinä sivussa oppimisprosessistani tuli julkinen.

Ennakointiraportti julkaistiin kesäkuussa 2011 ja myös blogin pitäminen päättyi tuohon. Ennakointityö ei ole kuitenkaan päättynyt ja olenkin pohtinut blogikirjoittamisen aloittamista uudelleen. Pienen hengähdystauon jälkeen olisi hyvä kerätä tuoreimpia ajatuksia, raportteja ja tutkimuksia aktiivisen kansalaisuuden ja avoimien oppimisympäristöjen tulevaisuudesta ja miksipä en keräisi niitä myös muiden nähtäville.

Blogimetsässä sähköisellä kirkonmäellä

Martti Tuure

Jäätyäni pois seurakuntapapin työstä vuonna 2006 aikaa jäi myös lukemiseen ja kirjoittamiseen. Teologia kiinnosti yhä, ja pari vuotta sitten löysin Kotimaa24.fi- sivuston, jonne oli mahdollista kirjoittaa blogeja sekä kommentoida niitä. Jonkin aikaa seurattuaani ja asiaa harkittuani ajattelin aloittaa oman blogin *Maan ja taivaan väliltä* <http://www.kotimaa24.fi/oma-sivuni?view=profile&uid=1618> kirjoittamisen. Olen kirjoittanut aikaisemmin jonkin verran julkisuuteen työni puolesta ja muutenkin, mutta silti blogin kirjoittamiseen omalla nimellä oli kynnys, joka oli ylitettävä. Onko minulla todellista asiaa? Kestänpö mahdollisesti blogeista tulevan kielteisen palautteen? Mihin vedän yksityisyyteni rajat?

Kun päätös kirjoittamisesta oli syntynyt, blogin luominen oli lopulta helppoa. Tietotekniikka ei ole vahva puoleni, osaan vain perustoimintoja (Word-kirjoitusohjelma, kuvankäsittelyohjelma, sähköposti). Sivuston tarjoaman blogiohjelman käyttäminen oli kuitenkin helppoa. Eräässä yksityiskohdassa kysyin neuvoa sivuston ylläpitäjältä. Sain selkeän vastauksen ja pääsin eteenpäin.

Kotimaa24.fi on suomalainen blogi- ja uutissivusto. Toiminnan taustalla ovat Kustannus- Osakeyhtiö Kotimaa, suuret luterilaiset seurakunnat ja seurakuntayhtymät sekä Kirkon tiedotuskeskus. Uutiset käsittelevät luterilaista kirkkoa ja seurakuntia, kristillisiä kirkkoja sekä muita uskontoja Suomessa ja maailmalla.

Suurilla maailmanuskonnoilla, kuten esimerkiksi juutalaisuudella, kristinuskolla ja islamilla, hindulaisuutta unohtamatta, on aina ollut merkitystä paitsi yksilöiden elämässä myös yhteiskunnallisessa ja poliittisessa todellisuudessa. Tänä päivänä tuo merkitys tuntuu nousseen vielä näkyvämpään rooliin kuin aikaisemmin, joten siinä suhteessa sivusto tuntuu ajankohtaiselta.

Mielestäni tämän päivän tiedonvälityksessä, jotta se olisi relevanttia, edellytetään myös uskontojen tuntemusta. Suomalaisessa toimittajakunnassa tämä tieto - myös kristinuskosta - on ollut yllättävän ohutta ja ennakkoluuloistakin, mutta asiaan on tullut parannusta, kun asian merkitys on alettu ymmärtää. Paras keino erilaisten uskontojen ja maailmankatsomusten ymmärtämiseen ja erilaisten vakaumusten kunnioittamiseen lähtee mielestäni oman perinteen tuntemisesta ja ymmärtämisestä. Jos ei ymmärrä omaa perinnettä, ei voi mielestäni aidosti arvostaa myöskään muita. Tästä lähtökohdasta myös uskontojen ja erilaisten maailmankatsomusten välinen vuoropuhelu, joka on välttämättömyyksiä tämän päivän maailmassa, on mahdollista.

Tätä vuoropuhelua käydään myös Kotimaa24.fi -sivustolla. Se on tietynlainen sähköinen kirkonmäki, ja sitä voi pitää läpileikkauksena suomalaisen kristillisyyden erilaisista ilmenemismuodoista. Omana aihepiirinäni ovat luonto/ympäristönsuojelu, teologia, yhteiskunta, kulttuuri. Se ei tarkoita sitä, että olisin kaikkien näiden asioiden erikoistuntija, vaan että olen kiinnostunut näistä asioista, ja siksi kirjoitan niistä.

ETUSIVU ► BLOGIT ► MAAN JA TAIVAAN VÄLILTÄ

[UUSIMMAT](#)
[KOMMENTOIDUIMMAT](#)
[SUOSITELLUIMMAT](#)
[LUETUIMMAT](#)
[BLOGISTIT](#)
[HAKU](#)

Tasapuolisuutta Venäjäsuhteisiin

 9.11.2011 08.09 | [MARTTI TUURE](#)


Etelä- Suomen Sanomien uutisen (21.8.) mukaan suomalaiset kiinteistöt ja tontit kiinnostavat venäläisiä parin vuoden hiljaisemman kauden jälkeen taas kasvavassa määrin. [Lue lisää](#)

KOMMENTTEJA (4)

Kuka pelastaa planeettamme?

 25.10.2011 09.22 | [MARTTI TUURE](#)


Ympäristöongelmien syy on pohjimmiltaan hengellinen, totesi Tampereen yliopistolla 3.10. aiheesta Kuka pelastaa planeettamme luennoinut dosentti Lennart Saari. [Lue lisää](#)

KOMMENTTEJA (3)

Lokakuun metsä

 15.10.2011 07.09 | [MARTTI TUURE](#)


Tuuli tohisee puissa. Lokakuu on jo pitkällä, repaleiset pilvet ajelehtivat niityn yli niin kuin varisparvi Heikki Salon laulussa, mutta metsässä on hiljaista. Myrskytuuli kaataa silloin tällöin puita

 konkeloksi. [Lue lisää](#)

KOMMENTTEJA (3)

Tampereen päivänä 1.10.2011

 13.10.2011 07.23 | [MARTTI TUURE](#)


Tampereen päivänä (1.10) kaupungissa järjestettiin erilaisia tapahtumia ja tilaisuuksia. Moniin museoihin oli vapaa pääsy. [Lue lisää](#)

KOMMENTTEJA (1)

Tulevaisuus ja toivo

 26.9.2011 15.00 | [MARTTI TUURE](#)


Kasvatustieteen professori Kari Uusikylä kirjoittaa silloin tällöin yhteiskunnan ja maailman tilaa käsitteleviä kolumneja Opettaja- lehteen. [Lue lisää](#)

KOMMENTTEJA (4)



MAAN JA TAIVAAN VÄLILTÄ

Aiheita: Luonto, kulttuuri, kirkko, yhteiskunta, teologia, havaintoja lintulaudalta. Joskus ripaus huumoria mukana.

[► Katso profiilia](#)


kommentoiduimmat

[Raamatuntulkinnasta](#)
[Kaikki eivät pääse taivaaseen](#)
[Armo kuuluu kaikille](#)
[Lyödään leimaa](#)
[Sananvapautta tulee suvaita](#)

Kuva 1. Maan ja taivaan väliltä -blogi.

Uskon myös siihen, että tänä kirkollisestikin moniarvoisena ja kirjavana aikana myös luterilaisessa kirkossa on olemassa oikea oppi, jota tulisi seurata, vaikka totuutta ei kukaan ihminen hallitse. Tämän oikean tai terveen opin/opetuksen (engl. sound

doctrine/teaching) merkitystä olen halunnut tuoda esille, ja se on ollut yksi syy blogini kirjoittamiseen. Tämän päivän evankelis-luterilaisesta kirkosta oikean opin taju on mielestäni kadoksissa, vaikka ihmiset toisaalta kaipaavat kuulla selkeää ja selvää sanomaa.

Monilla sivustolle kirjoittavilla ihmisillä on omasta näkökulmastani poikkeavia näkemyksiä, joita he tuovat esille ja joita he ovat valmiit myös puolustamaan. Näkökulmia esiintyy konservatiivisesta ja liberaalista kristillisyydestä aina ateismiin asti. Kristittyjä kirjoittajia on myös eri kirkkokunnista ja kristillisistä yhteisöistä.

Blogikirjoitusteni tyyli vaihtelee jonkin verran aiheen mukaan. Runon tai luontokirjoituksen voin kirjoittaa vapaammin, mutta teologisessa asiatekstissä pyrin olemaan tarkka. Ateistia ja agnostikkoa ajatellen luontokirjoituksessa ei tarvitse välttämättä mainita Jumalan tai Jeesuksen nimeä, vaikka teologisesti ja kirkon katekismusopetuksen kannalta luonto kuuluu ns. ensimmäisen uskonkappaleen (Jumala Luojana) alueeseen. Luontokirjoituksessa ei tarvitse mainita myöskään Jeesusta, joka kuuluu dogmaattisesti toiseen uskonkappaleeseen, eikä Pyhää Henkeä, joka kuuluu kolmanteen uskonkappaleeseen. Näin välttään myös kristittyjen välisiltä kiistoilta, jotka koskevat näiden alueiden teologista merkitystä. Luontokirjoitus voi olla myös sielunhoidollista. Luonto hoitaa ja rauhoittaa paitsi kirjoittajaa, myös lukijaa. Tekstiin voi lisätä myös kuvan, jonka avulla blogia voi elävöittää.

Omissa teksteissäni on siis opetuksellinen funktio. Sen sijaan sosiaalinen funktio, tietoinen pyrkimys vastavuoroisuuteen, jää teksteissäni vähemmälle. Sosiaalisuus toteutuu blogin kommentteissa ja suosituksissa, tai joskus niiden puutteessa. Ajattelen, että on hyvä, jos itse asia synnyttää keskustelua. Keskusteluun voin osallistua myös itse omassa tai jonkun toisen blogistin kirjoittaman blogitekstin kommenttiketjussa. Joskus kommentointi on jatkunut useamman päivän ajan ja ollut parhaimmillaan antoisaa ja avartavaa. On kuitenkin blogisteja, jotka eivät itse osallistu blogikirjoitustensa kommenttikeskusteluun, ja tämäkin on hyväksyttävää.

Kavereita tai samanmielisiä kannattajia en ole itselleni kirjoituksillani hakemassa, mutta jos joku on kanssani samaa mieltä asiasta, se tuntuu tietysti hyvältä. Jos voi tuntea yhteyttä tai ymmärretyksi tulemista jonkun eri tavalla ajattelevan kanssa – se on tietysti ylimääräistä hyvää. Blogin kirjoittamisen kautta olen saanut pari kahvikutsua ja itse esittänyt yhden, ja se tuntuu ihan mukavalta.

Sivustolla saattaa muodostua myös jonkinlaisia ryhmiä tai klikkejä. On kuitenkin ollut mielenkiintoista havaita, että kavaruussuhteiden muodostuminen ei synny blogisivustolla - jota myös blogimetsäksi kutsutaan - välttämättä uskonnollisen tai maailmankatsomuksellisen samanmielisyyden pohjalta. Erilaisen tai jopa vastakkaisen maailmankatsomuksen omaavat voivat tulla blogikavereiksi ja keskustella keskenään, kun taas samanlaisen maailmankatsomuksen tai uskonnäkemyksen omaavat eivät välttämättä

ystävysty toistensa kanssa, tai edes kommentoi toistensa blogeja. Tästä voisi vetää sen (empiirisen) johtopäätöksen, että kaveruussuhteet muodostuvat inhimillisten – esimerkiksi ihmisen luonteenpiirteisiin liittyvien ominaisuuksien – eivätkä ainakaan pelkästään uskonnollisten tai maailmankatsomuksellisten vakaumusten pohjalta.

On selvää, että maailmankatsomukseen liittyvistä, kirkollisista ja teologisista asioista tulee sivustolla myös kiistaa ja väittelyä. Joskus on sivuston ylläpito joutunut hillitsemään kirjoittajia ja pyytänyt poistamaan blogikirjoituksen tai kommentin, tai tehnyt sen tarvittaessa itse. Myös jokunen blogi on jouduttu sulkemaan. Joskus on kirjoittaja poistanut itse blogikirjoituksensa tai kommenttinsa. Yleensä henki on kuitenkin ollut varsin sovitteleva, ja kirjoittajien itsekritiikki toimii suhteellisen hyvin. Onpa joku blogisti myös lähtenyt sivustolta "lopullisesti" ovet paukkuun, mutta palannut sitten takaisin. Sivustolle on vapaus tulla ja sieltä on vapaus lähteä. Myös anteeksi on joskus pyydetty ja saatu.

Blogeja voi kirjoittaa ja kommentoida vain omalla nimellä, ja tämä karsii jo lähtökohdaisesti pahimpia ylilyöntejä. Toisaalta se, että myös kommentointi tuli yhdessä vaiheessa mahdolliseksi vain omalla nimellä – kun se oli aikaisemmin sallittu myös nimi-merkillä – voi aiheuttaa sen, että hyviä ja lukemisen arvoisia kommentteja jää puuttumaan, koska kaikki eivät halua esiintyä julkisuudessa omalla nimellään.

On mukava saada blogiin kommentti tai suositus (jonka voi antaa nimettömänä), ja pieni pettymys on, jos ei yhtään kommenttia tule. Kommentit ja suositukset ovat tärkeitä, ja niiden saaminen osoittaa, että teksti on luettu ja siihen on reagoitu. Tekstin arvo ei kuitenkaan riipu kommenttien lukumäärästä. Hyväkin teksti voi saada vähän kommentteja, mutta tietyt aihepiirit kiinnostavat kirjoittajia aina. Ne ovat samoja uskonnollisia tai kirkollisia aiheita, jotka saavat tilaa myös laajemmin mediassa.

Itselleni on tullut eniten kommentteja seuraavista selkeästi teologisista aiheista: Raamatuntulkinnasta (63), Kaikki eivät pääse taivaaseen (42) ja Armo kuuluu kaikille (32), luontoaiheisista blogeista: Harakan moraali (17) ja yhteiskunnallisista/poliittisista aiheista: Sananvapautta tulee suvaita (25). Viime talvena (2010) kirjoitin blogiini silloin tällöin havaintoja lintulaudalta, joissa kerroin lintulaudalla vierailleista lintulajeista. Ainaakin joitakin lukijoita jutut punatulkuista ja talitiaisista ilahduttivat.

Uskoisin, että blogisivusto on jonkin verran lisännyt ymmärtämystä ja halua kuunnella eri tavalla ajattelevia tai erilaisen näkemyksen omaavia ihmisiä. Sitä en tiedä, onko joku radikaalisti muuttanut kantaansa. Uskonnolliset ja maailmankatsomukselliset muutokset tapahtuvat yleensä vähitellen, pitemmän ajan kuluessa, eikä niistä useinkaan haluta julkisesti raportoida.

Evästyksiksi aloitteleville bloggaajille voisin tarjota seuraavia neuvoja:

- On hyvä olla itsekriittinen, mutta ei liian kriittinen.
- Kirjoittamisella voi olla monia funktioita. Se voi olla sosiaalista vuorovaikutusta, tapa vaikuttaa, terapiaa.
- Kirjoittajan täytyy olla valmis kestämaan myös jonkinlaista pettymystä, koska aina ei saa sellaista palautetta kuin toivoisi, ja joskus ei saa palautetta ollenkaan.
- Sinä itse hallitset omaa blogiasi ja voit halutessasi poistaa oman blogikirjoituksesi kuten myös blogiisi tulleen asiattoman kommentin.
- Myös ronskia palautetta saattaa tulla, joten liian herkkähipiäinen ei saa olla.
- Pyri olemaan oman itsesi näköinen kirjoituksissasi. Ehkä parhaat blogini ovat syntyneet silloin, kun olen ollut oman itseni kokoinen enkä ole yrittänyt liikaa.
- Kirjailija Pentti Saarikoski antoi aikanaan neuvon kirjoittavalle sisarelleen, että kirjoita niin kuin leipoisit niitä leipiäsi.

Ikuinen opiskelija

Ritva Rundgren

Olen eläkeiän saavuttanut luokanopettaja, mutta työskentelen vielä Liminganlahden yhtenäiskoulussa Limingan kunnassa Pohjois-Pohjanmaalla.

Olen valokuvannut Linnukan koulun toimintaa vuodesta 2005 lähtien, jolloin aloitimme taideyhteistyön Limingan taidekoulun kanssa. Hankeraportointi tehtiin Opetushallitukseen vuosien ajan. Se oli työlästä, kun minulla ei ollut omaa konetta kotona eikä koulussa. En juuri osannut käyttää tietotekniikka- ja mediataitoja hankkeen hyväksi. Bloggaus olisi sopinut yhteistyöhön mainiosti.

Blogin kirjoittaminen on vaikuttamista, jolle haen lukijoita ja vuorovaikutuksellisuutta tekstien kommentoinnin kautta. On mukava laittaa omia kuvia blogeihin. Kuvan merkitys on suuri. Uusin blogini liittyy koulutyöhön, aikaisemmista blogeistani yksi politiikkaan ja kaksi harrastuksiin. Blogien linkittäminen toisiinsa lisää liikennettä, joka vaikuttaa hakukonenäkyvyyteen.

Uuden Suomen Puheenvuoro

Varsinaisen blogikirjoittamisen aloitin syksyllä 2008, kun Uusi Suomi tarjosi kunnallisvaaliehdokkaille mahdollisuutta oman blogin kirjoittamiseen. Saimme käyttäjätunnukset ja salasanat silloiselle Blogipalstalle, josta taannoin tuli Puheenvuoro, ja jossa olen edelleen kirjoittajana: <http://ritvarun38.puheenvuoro.uusisuomi.fi>. Viimeisin kirjoitus tasoryhmittelystä perusopetuksessa sai monia lukijoita ja kommentoijia puolesta ja vastaan, ja kirjoitus kieppui luetuimpana päivän ajan.

Ensimmäisessä blogikirjoituksessani vuonna 2008 toivoin Kempeleen Pyhän kolminaisuuden kirkkoon taideteosta. Olin juuri päättänyt taidehistorian perusopinnot, joten saatoin tuoreesti ottaa kantaa kotikirkkoni taiteellisiin arvoihin. Kirjoittaminen jatkui, myös julkisesti verkossa tai Kalevan mielipidepalstalla, käsin kirjoittamieni päiväkirjojen lisäksi. En juuri osannut käyttää tekstinkäsittelyä enkä tallennusta, mutta en antanut periksi. Poikani auttoivat, kun sille päälle sattuivat. Sain myös oman tietokoneen, joka täyttyi tuhansilla valokuvilla ja lukuisilla kirjoituksilla.

Eräänä keväänä annoin blogissa todistuksen joillekin poliitikoille, ja annetut todistusnumerot hyppivät tekstissä aivan miten sattuu. Sekin kirjoitus on yhä korjaamattomana Puheenvuoro -palstalla. Ei sitä varmaan kukaan viitsinyt lukea, mutta kirjoitus on muistutuksena kirjoittajan kehittymisestä ainakin teknisesti. Kokeneiden bloggajien mielestä kirjoituksia ei kannata muuttaa, koska niistä näkee ajan kulumisen. Muutoksia

voi tehdä esimerkiksi yliviivauksella tai poistamalla kirjoitus kokonaan. Siitä on kokemusta ja kompurointiakin.

Koulukerho Digi opettaa myös bloggausta – tulevaisuudessa

"Milloin se Digi-kerho alkaa?" kysyi kaksi kolmasluokkalaista itsepintaisesti minulta syksyllä. Heillä oli viime lukuvuoden kerhosta niin hyvät kokemukset, että he haluavat jatkaa kerhoilua.

Alkujaan rupesin pitämään tietotekniikkakerhoa koulussa tokaluokkalaisille siitä syystä, että Linnukan koulussa oli tietotekniikan opetukselle samanlainen tarve kuin missä tahansa muussakin koulussa. Halusin opettaa lapsille sellaisia taitoja, joita olin hankkinut itselleni. Kerhon nimeksi tuli Digikerho, koska teimme löytöretkiä tietokoneiden maailmaan ja nettiavaruuteen. Opettelimme perusasioita tietokoneen käytöstä. Näytin innokkaana oppilaille oman kissablogini *Rundgren's Cat* <http://ritvarundgren.blogspot.com>, jonka olin tehnyt sillä ajatuksella, että lapsetkin voisivat olla siitä kiinnostuneita.



Kuva1. Linnukan Digikerholaisia 2010. (Kuva: Ritva Rundgren)

Tutustuimme lasten suosimien tietokonepelien maailmaan. Osaksi se vaikutti kerhon suosioon, mutta ensin opeteltiin tekstinkäsittelyä, PowerPoint -esitysten tekoa, taulukointa, kuvien siirtämistä omiin satuihin, kirjasinkokojen muuttamista tai oman kansion tekoa tietokoneen työpöydälle. Arvattavasti kerhoaika luisui kerta toisensa jälkeen yli ajalle, ja kaikki saivat keväällä todistuksen ahkerasta osallistumisesta.

Diginatiivit valtasivat tänäkin syksynä Limingan lukion tietokoneet. Uusia kerhovinkkejä saan muun muassa Facebookista löytyvän Tieto- ja viestintäteknikka opetuksessa/ICT in Education -ryhmän sivulta. Digikerholla on myös muutaman oppilaan vanhemmalle oma Facebook-ryhmä omassa profiilissani. Olen laittanut sinne lapsille hyödyllisiä tieto- ja viestintäteknikan linkkejä, joita olemme katsoneet kerhossakin.

Vanhempia tarvitaan avuksi blogin perustamisvaiheessa, koska perustajalla täytyy olla oma sähköpostiosoite. Vieläkään en osaa vastata innokkaiden kerholaisten kysymykseen "Onko blogin teko helppoa?". Se voi olla helppoa, mutta sisällöntuottaminen ja päivittäminen on se haasteellisempi osuus.

Linnukan luokkablogi 3B

Syksyllä 2011 Limingan kunnan kouluissa oli kodin ja koulun sähköisenä yhteistyökanavana Helmi. Helmi vaihtui vastaavaan sovellukseen Wilmaan, joka rupeesi toimimaan kokonaan vasta lokakuussa. Syy luokkablogin perustamiseen oli hyvin yksinkertainen: tiedonvälityksen tarve tekstiviestien, reissuvihkon, paperisten tiedotteiden tai sähköpostin ohelle.

Perustin *Linnukan luokkablogi3b:n* <http://linnukka3b.blogspot.com> elokuun 19. päivää 2011. Vaikka se oli aika helppoa teknisesti, tulivat haasteet muualta. Mikä olisi paras,

BLOGIARKISTO

- ▼ 2011 (10)
 - marraskuu (3)
 - ▼ lokakuu (5)
 - Hyvää marraskuuta! Happy November!
 - Viikko ennen syyslomaa
 - Tiistaituomat
 - Aleksis Kiven päivänä
 - Hello our friends abroad!
 - syyskuu (1)
 - elokuu (1)

HAE TÄSTÄ BLOGISTA

tarjoaa Google™

WILMA
<https://wilma.liminka.fi/>

SIVUT

- Etusivu
- Piirustuksia - Drawings
- Valokuvia - Pictures
- Vitsejä - LOL
- Kirjoituksia - Writings
- Englantia - English
- Opettaja, Teacher, Lärare

LUOKKAWIKI
http://linnukanluokkawi.ki.wetpaint.com/?zone=addthis#.TndPm3W_kyl.blogger

LINNUKAN LUOKKABLOGI 3B
 Blogi on luokan ikioma. Tähän laitetaan kaikenlaista asiaa luokan arjesta.

LIMINGANLAHDEN YHTENÄISKOULUN REHTORI TIEDOTTAA
 Liminganlahden yhtenäiskoulu Rehtori tiedottaa

MAANANTAI, 31. LOKAKUUTA 2011

Hyvää marraskuuta! Happy November!

Sunnuntai-ilta, 6.11.11

- Tiistaina on matematiikan koe laskujärjestyksistä ja kertolaskuista; ei vielä kellolaskuja.
- Tiistaina alkaa Lucia-kuoro kello 14.10. Matematiikan koe on jollain toisella tunnilla.

Keskiviikko, 2.11.11

- Loppuviikosta käymme Limingan kirkolla viemässä kynttilät sankarivainajien haudoille. Käynti liittyy Pyhäinpäivään, jolloin muistellemme kaikkia poisnukkuneita rakkaitamme.
- Sisäliikuntavarusteet.
- Huomenna laitetaan heijastinnauhaa polkupyöriin. Se liittyy koulun turvallisuuskasvatukseen. Muista huolehtia polkupyöräsi kunnosta kuten valoista ja muista varusteista. SINÄ EHKÄ NÄET AUTON, MUTTA AUTO EI NÄE SINUA!

Tiistai, 1.11.11

- Tänään pidettiin testi matematiikan koalueesta. Kyseessä oli laskujärjestys ja kertotaulujen kertausta. Monet huomasivat, mitä kannattaa kerrata ennen ensi viikon matematiikan koetta.
- Huomenna voisi joku kuvata eri vihreillä tehdyn kuvityön ja laittaa ensimmäisen piirustuksen tänne. Aihe löytyi kempleläläisopettajien kuviskirjasta. Terveisiä vain naapurikunnan Tarja-opettajille!

Kuva 2. Linnukan luokkablogi 3b.

yksinkertainen ja tehokas tapa kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön? Mikä on koulun velvollisuus tiedonvaihdossa? Kuka on koulun tärkein asiakas? Onko opettajalla ylipääntään oikeus kirjoittaa luokkablogia ja mitä sinne saa laittaa? Katsoin mallia erään amerikkalaiskoulun opettajan pitämästä blogista. Opetushallituksesta tuskin olisi löytynyt sellaista tietoa, jota en olisi jo saanut.

Kieli keskellä suuta kirjoittelin asioista ja muokkasin valokuvista oppilaiden kasvot tunnistamattomiksi. Parilta vanhemmalta tuli kannustavaa palautetta, joten bloggaaminen jatkui. Laskurin mukaan kävijöitä on ollut noin tuhat kuukaudessa, mutta toistaiseksi vain yksi kommentti. Eräältä vanhemmalta kuulin, että halukkuutta kommentointiin olisi ollut, mutta vanhempi ei ole siinä onnistunut. Odotellaan. Blogitilastoista näkyi lisääntyvä lukijamäärä sekä tiedot siitä, mistä sivuilla kävijät olivat sinne tulleet – kävijöitä oli jopa ulkomailta asti. Blogin sivuille saapuneet olivat löytäneet sinne hakukoneiden kautta monenlaisilla hakusanayhdistelmillä.

Taidoistani hurmaantuneena opiskelin lisää, kunnes huomasin, että osataan sitä muualakin. Löysin pari mielenkiintoista blogia; toinen oli rehtori Martti Hellströmin koululle tekemä "kotisivublogi" *Pedagogiikkaa ja koulupolitiikkaa II*⁴⁸. Toinen oli neljännen luokan blogi Mikkelistä⁴⁹. Molemmat olivat niin hienoja, että minuun iski kannustava kateuden poikanen. Tosin Jukka Kolu, ICT:n opetuskäytön kehittäjä, kommentoi blogiamme sanoin, että "tuollaisia koulublogeja soisi näkyvän enemmänkin". Nuori kollegani paljasti, että hän on pitänyt sukublogia jo vuosia, joten tulevaisuus koulusamme on turvattu ainakin blogitietouden osalta.

Olisi paljon aineistoa mitä laittaa Luokkablogiin, mutta millä ajalla sitä lisään? Monen opettajan tavoin vastaan, että iltaisin – silloin istun koneella ja naputtelen. Keksin uutta ja yritän. Totta puhuen minulta on kulunut aikaa sosiaalisen median maailmoissa niin paljon, että siihen käytetyllä ajalla olisin voinut sisustaa kotimme moneen kertaan uudestaan tai saada puutarhamme kauniimmaksi.

Kirjoitan blogiin lähes jokaisena koulupäivänä. Muita blogissa olevia pysyviä sivuja päivitän silloin tällöin. Hakukoneet etsivät blogeista asiasanoja, tageja, joten niillä on merkitystä blogin näkyvyyden kannalta, siksi lisäänkä niitä kirjoituksiin.

Vitsejä-sivulla lukee *LOL* (Lots of laugh), mutta ei siellä montaa vitsiä ole. Siellä taisi pitkään lukeakin, että "vitsit on vähissä". *Valokuvia*-sivulla on toistaiseksi vain muutama kuva. Oppilaat ovat ottaneet toisistaan valokuvia ja minä olen kuvannut heitä, mutta törmään jatkuvasti samaan ongelmaan: kuvia ei voi laittaa nettiin ilman vanhempien lupaa. Saisin varmasti joidenkin luvan, mutta olen hieman varovainen kuvien julkaisun

⁴⁸ <http://pedagogiikkaa.blogspot.com/>

⁴⁹ <http://hohka.wordpress.com/>

kanssa lasten tulevaisuuden vuoksi. Voisin tehdä valokuvakirjan, jossa kuvat olisivat riittävän pieniä, joten niistä ei tuntisi ketään. Kuvien väritystäkin voi muuttaa hauskemaksi. Olen kirjoittanut oppilaiden tekstin mukaan oppitunnin aikana oppilaiden seurattessa *Kirjoituksia*-sivulle. Kirjoittaminen sujuu nopeasti, koska kirjoitan kymmensormijärjestelmällä, jonka olen muinoin kauppaopistossa oppinut. *Opettaja*-sivulla on henkilöesittely, johon katsoin vihjeitä edellä mainitulta amerikkalaiselta koulusivustolta. *Liminganlahden yhtenäiskoulu*, *The Comprehensive School of Liminka Bay* -sivu kertoo koulustamme englanniksi. Blogista löytyy myös *Englantia*-sivu, jossa on ihan yksinkertaista englantia, jota lapset voivat opettaa vaikka vanhemmilleen :) *Limingassa tapahtuu* -sivua kehitellään, *Nuori Suomi* -sivulta löytyy linkki Nuori Suomi -järjestön sivuille, joilta löytyy liikunta- sekä opetusvihjeitä. *Terveystieteidenhoitoasiaa*-sivulta löytyvät nopeasti muun muassa terveydenhoitajan vastaanottoajat. *Piirustuksia*-sivulle olisi olemassa aineistoa, mutta opettajalta meni sormi suuhun niiden laittamisessa blogiin. Oppilaat osaavat kuulemma lisätä kännykkäkameralla niitä jopa langattomasti, joten Digikerhossa homma hoituu ja opettajakin oppii.

Tänä syksynä jotkut oppilaat ovat vapaa-ajallaan tehneet PowerPoint-esityksiä ja Windowsin elokuvatyökalulla filmejä äidinkielen oppikirjan ohjeiden mukaan. Taitoni eivät ole vielä riittäneet niiden laittamiseen blogiin esimerkiksi Youtube-videopakopalvelua hyödyntäen. Oppilaiden hienot työt odottavat opettajan toimintaa niiden laittamiseksi verkkoon. Tunneilla olemme keskustelleet muun muassa musiikin tekijänoikeuksista ja oppilaan kasvojen näkymisestä filmillä. Vuodessa on tapahtunut uskomatonta kehitystä lasten taidoissa. Milloinkahan meillä on omat iPadit? Mitä mahdollisuuksia se tarjoaa?

Heureka, luokkablogini onkin oikeastaan luokan kotisivu, jonka tekemistä en koskaan ole oppinut käymästäni [www-kurssista](http://www.kurssista.fi) huolimatta!

Ritvamedia© - mummomedia eläkepäivien ratoksi

Vuodesta 2005 lähtien olen ollut innostunut tieto- ja viestintäteknikan käytöstä opetuksessa ja kouluttautunut Opetushallituksen maksuttomilla kursseilla, joita Oulun yliopiston Koulutus- ja tutkimuspalvelut on järjestänyt. Syksyllä 2011 sain suoritetuksi 30 opintopisteen Digitaalisen markkinointiviestinnän opinnot Kemi-Tornion ammattikorkeakoulussa⁵⁰. On erittäin tärkeää, että viestinnän koulutusta ei ole siirretty etelään vaan sitä on saatavilla Pohjois-Suomestakin. 60 prosenttia Kemi-Tornion AMK:n opiskelijoista on aikuisopiskelijoita. Pohjois-Suomi kehittyy nyt hurjaa vauhtia kaivostoiminnan ansiosta ja tarvitsee viestinnän asiantuntijoita.

⁵⁰ <http://fi-fi.facebook.com/digitaalikot>

Blogini <http://some.lappia.fi/blogs/ritrun> nimi *Ritvamedia* syntyi sattumalta Digi-markkinoinnin opiskeluryhmässä. Ajatus oli ehkä haaveissani jo aiemmin, kun entinen kansanedustaja ja toimittaja Tuulikki Ukkola oli perustamassa Ukkolaleaksia, oululaista muunnelmaa Wikileaksista.

Blogi on perustettu Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappian Lappia-blogipalveluun, joka toimii Wordpress-blogialustalla. Blogin perustaminen oli periaatteessa helppoa, mutta jostain syystä en alussa saanut blogiani toimimaan. Blogin perustaminen tuntui kuitenkin turvalliselta, koska sain blogin perustamiseen asiantuntijan apua.

Loppumietelmiä

Silmäilevän lukemisen taito on tärkeää netin ääressä, koska lukemisen nopeus on noin neljänneksen lehden tai kirjan lukemista hitaampaa. Konekirjoitusta pitäisi ainakin vähän opettaa nykypäivänä kouluissa – vasemmalla olevat kirjaimet vasemman käden sormilla ja oikean käden sormilla oikeanpuoleiset kirjaimet. Tietokoneen valoisalta näytöltä voi suurentaa tekstiä niin nuorille kuin vanhoillekin silmille. Luettavuutta edistävät myös lyhyehköt lauseet ja noin neljän rivin kappaleet.

Minusta on kiva blogata. Seuraan toisten blogeja ja luon omaa käsialaa kirjoittajana. Tavoitteena on tietysti lukijoiden saaminen, mutta lukijoita saa vain hyvällä ja ajankohdallisella sisällöntuottamisella. Bloggaamisen tärkein syy on ainakin minulle yhteiskunnallinen vaikuttaminen. Eläkkeellä on mahdollisuus kehittää mediataitoja ja saada uutta sisältöä aktiivikauden jälkeiseen toimintaan. Kuulun kansalaisjournalistien kirjavaan seurakuntaan, ja haluan muuttaa joitakin asioita, säilyttää toisia ja luoda vielä vähän uutta diginatiivien kanssa. Hiljaista tietoa tarvitaan netin maailmassa, joka vaatii myös aktiivista englannin kielen hallintaa.

Lehmätkin lentäis -blogin tarina

Harto Pönkä

Lehmätkin lentäis on blogini <http://harto.wordpress.com>, jonka perustin lähes kuusi vuotta sitten. Aloittaessani olin yliopisto-opiskelija ja pidin blogissa oppimispäiväkirjaa. Nykyään toimin sosiaalisen median asiantuntijana, ja blogi valittiin keväällä 2011 kolmanneksi suomalaisten viestintäblogien TOP-listalle. Opiskelijan hapuilevasta nettipäiväkirjasta on kuljettu pitkä matka, mutta blogi on pysynyt koko ajan samana.

Loin blogin vuonna 2006 eräällä yliopiston kurssilla saadakseni ylimääräisiä opintopisteitä. Nimeä kysytään ensimmäisenä blogin luonnissa. Siinä tilanteessa ei ehdi olemaan kovin runollinen. Pidän kliseistä ja olen luonteeltani melko kriittinen. Jälkeenpäin ajatellen mikään muu nimi kuin "Lehmätkin lentäis" ei olisi voinut tulla mieleeni. Nimi tuntui heti hyvältä: siinä on sopivaa lennokkuutta ja itseironiaa.

LEHMÄTKIN LENTÄIS

[esittely](#)
[tuotoksia](#)
[some-tilastot](#)

Suomalaisten netinkäyttäjien segmentit + tuoreimmat tilastot 10mar11

Netinkäyttäjää on ryhmitelty monella tavalla. Usein ryhmittelyt sortuvat kuitenkin siihen, että ne pelkistävät ihmisten netinkäytön eroja liikaa - tästä hyvä esimerkki on jakaa ihmiset pelkästään aktiivisiin ja passiivisiin. Eihän se näin mene, vaan aktiivisuus riippuu täysin siitä, mitä mitataan.

Mielestäni kuvaavin ja samalla ajantasaisin ryhmittely suomalaisista netinkäyttäjistä on YLE:n vuosi sitten teettämässä [Suomalaiset verkossa -tutkimuksessa](#).


Vastaajat jaettiin kuuteen käyttäjäsegmenttiin:

1. **Tyytyväiset (16%)**
2. **Funktionaaliset (21%)**
3. **Tiedonjanoiset (16%)**
4. **Sosiaaliset (19%)**
5. **Teknologiset (15%)**
6. **Aktiiviset (13%)**

Kolme ensimmäistä on pääosin yli 45-vuotiaita - "tyytyväisten" ollessa iäkkäin segmentti - ja kolme jälkimmäistä pääosin alle 45-vuotiaita. Netinkäytön monipuolisuus ja koettu tarve kasvaa mentäessä listaa alaspäin. Erot tulevat tarkemmin esille alempana olevissa kuvissa.

Sukupuolten väliset erot tulevat esiin varsinkin niissä segmenteissä, joissa enemmistö on alle 45-vuotiaita. Naisvoittoisin segmentti on "sosiaaliset" (83%) ja myös "aktiivisista" enemmistö (65%) on naisia. "Teknologiset" puolestaan ovat lähes pelkästään miehiä (90%). Yli 45-vuotiaissa sukupuolten käyttäytymisessä netissä ei ole yhtä selviä eroja.

Tutkimuksessa oleellinen kysymys oli, mihin asioihin vastaajien netinkäyttö liittyy usein. Kysytyt asiat liittyivät karkeasti jaoteltuna neljään alueeseen: 1) tiedonhakuun, 2) ajanviettoon, 3) sosiaaliseen kanssakäymiseen sekä 4) huumoriin. Tutkimuksessa kysyttiin myös konkreettisemmin, mitä eri asioita netissä tehtiin, mutta oma kiinnostukseni kohdistuu nimenomaan näihin yleisempiin käyttömotiveihin.



...jos niillä olis siivet.

Lehmätkin lentäis -blogia kirjoittaa oppimisen ja sosiaalisen median asiantuntija Harto Pönkä ([esittely](#)).

Luennot ja koulutukset
Sosiaalisen median asiantuntijapalvelut

Lisää Blogistitan suosikkeihisi
Seuraa kirjoituksiani Twitterissä

[Like](#)

tilaa sähköpostiin

Anna sähköpostiosoitteesi tilataksesi tämän blogin ja vastaanottaaksesi ilmoituksia uusista artikkeleista tässä blogissa sähköpostin välityksellä.

Liity 40 muun seuraajan joukkoon

[Tilaa blogi!](#)

tärkeimmät aiheet

Blogit ja bloggaaminen
esitykset ja luennot
Facebook koulutusteknologia
opetus, oppiminen
sosiaalinen media sosiaaliset

Kuva 1. *Lehmätkin lentäis* -blogi.

Blogini nimessä konkretisoituu se, ettei bloggaamisessa kannata olla liian itsekriittinen. Ennen Lehmätkin lentäis -blogia olin aloittanut ja lopettanut kaksi blogia. Syynä lopettamiseen oli ollut kummallakin kerralla riman asettaminen liian korkealle. Aloittaessani kolmatta blogiani 23.11.2006 kirjoitin näin:

*Mutta tällä kertaa en odota liikoja, koska tiedän mitä odottaa: 1) bloggaaminen ei ole helppoa, 2) siihen voi tulla taukoja, 3) julkaisukynnys on syytä pitää riittävän alhaisena, koska muuten homma loppuu totaalisesti. Tervettä itsekritiikkiä tulen toki harrastamaan, mutta aiempaa vähemmän.*⁵¹

Oppimispäiväkirjasta asiantuntijablogiksi

Aloitin siis blogin pitämällä oppimispäiväkirjaa ja digitaalista portfolioa. Opiskelun aiheena oli koulutusteknologia, joten se tuli bloginkin aiheeksi. Kirjoitin aluksi mm. verkko-oppimisympäristöistä ja yhteisöllisestä oppimisesta. Pian mukaan tuli web 2.0 ja sosiaalinen media.

Tein alusta asti itselleni selväksi, miksi kirjoitan blogia: edistääkseni oppimistani. Kirjoittaminen on omien ajatusten näkyväksi tekemistä ja käsitteellistämistä, joka tukee monimutkaisten asiakokonaisuuksien oppimista. Toisaalta minulla ei ollut tarvetta luoda blogistani kiiltokuvamaista ansioluettelon jatketta, sillä olin ja olen edelleen yrittäjä. Olin siis vapaa kirjoittamaan mistä itse halusin, omaksi hyödykseni.

Valmistumisen jälkeen toimin muutaman vuoden Oulun yliopistossa koulutusteknologian opettajana, ja samaan aikaan olin mukana hankkeessa, jossa koulutettiin sosiaalisen median ja yhteisöllisen oppimisen käyttöä yliopiston opettajille. Tein näihin töihin liittyen monenlaisia PowerPoint-esityksiä ja aloin pian julkaisemaan niitä blogissani SlideShare-tiedostonjakopalvelun kautta. Tuolloin esitysten jakaminen verkkoon ei ollut vielä kovin yleistä, joten blogini herätti laajempaa huomiota ja sai uusia lukijoita.

Blogi on antanut minulle kouluttajana ja opettajana mahdollisuuden näyttää mallia siitä, mitä kehotin muitakin tekemään: jakamaan avoimesti tietoa ja hankkimaan vertaispalautetta sosiaalisen median kautta. Blogin aloitus osui ajallisesti yhteen sosiaalisen median yleistymisen kanssa Suomessa.

Esitysten ohella toinen blogini tavaramerkki on pitkät pohdiskelevat kirjoitukset, joissa aiheena on yleensä yhteisöllinen oppiminen tai sosiaalinen media. En yleensä suunnittele kirjoituksia etukäteen, vaan tartun näppäimistöön, kun tulee tarve kirjoittaa jostakin itselleni ajankohtaisesta aiheesta. Blogikirjoitusten merkitys itselleni ja niiden lukijoilta saama suosio eivät useinkaan kulje käsi kädessä: joskus nopeasti ylöskirjattu juttu voi

⁵¹ <http://harto.wordpress.com/2006/11/23/harto-on-taalla-taas/>

olla hyvinkin suosittu, mutta monen tunnin pohdinnan tuloksena syntynyt essee saattaa kerätä vain muutaman lukijan.

Voi sanoa, että blogi on edelleen sama oppimispäiväkirja, jonka kirjoittamisen aloitin vuonna 2006. Jopa aiheet ovat enimmäkseen säilyneet samoina. Vien myös edelleen useimmat koulutusmateriaalini blogiin muiden nähtäväksi ja kommentoitavaksi. Näen, että blogin pitäminen on tällä tavalla tukenut asiantuntijuuteni kehittymistä - bloggaa- misesta on tullut väline, jolla opetan itse itseäni.

Kommentoijat valtaavat blogin ja Directan asianajaja soittaa

Sosiaaliselle medialle on ominaista, että sen kautta samasta asiasta kiinnostuneet voivat löytää toisensa. Normaalisti blogin kirjoittaja on isäntä talossaan, mutta joskus voi käydä niin, että suurinta "äänivaltaa" käyttääkin kommentoijat. Silloin ei enää ole kyse siitä, että kävijät tulevat lukemaan blogikirjoituksia, vaan siitä, että blogin kommenttipalstalle syntyy verkkoyhteisö, jota kävijöiden välinen keskustelu pitää koossa. Sain tästä omakohtaisen kokemuksen kesällä 2008.

Kirjoitin elokuussa 2007 blogiini artikkelin, jossa kerroin, kuinka Directa-nimisen yrityksen puhelinmyyjä oli kaupannut minulle erästä yrityshakemistopalvelua. Kirjoituksessa kommentoin Directan sopimusehtoja ja hinnoittelua, joka kuulosti myyntipuheessa edulliselta, mutta maksaisi vuositasolla satoja euroja.⁵²

Kirjoitukselle kertyi ensimmäisen kuukauden aikana noin sata lukukertaa. Vuoden 2007 loppuun mennessä se oli luettu 700 kertaa. Sitten, vuoden 2008 maaliskuusta lähtien lukijoita alkoi virrata nopeasti lisää ja kommenttipalsta täyttyi Directan asiakkaiden viesteistä. Kävi ilmi, että Directaan liittyviä keskusteluja poistettiin useilta netin keskustelufoorumeilta kuten Helsingin Sanomien ja Suomi24:n sivustoilta. Minä en poistanut kommentteja, joten Directaan liittyvä keskustelu keskittyi tuon puoli vuotta aiemmin kirjoittamani jutun kommenttipalstalle.

Huhtikuun alussa minuun oltiin Directasta yhteydessä, ensin puhelimitse, sitten sähköpostitse. Heidän mielestään minun olisi pitänyt poistaa "valheellista tietoa" sisältäneet kommentit blogistani. Otin lakipykäläistä selvää, enkä suostunut poistamaan mitään, sillä a) en ollut vastuussa muiden kirjoituksista, b) en halunnut rajoittaa kommentoijien sananvapautta ja c) olin varsinaisesta asiastakin eri mieltä.

Sen jälkeen soitti Directan palkkaama lakinainen. Meillä oli pitkä ja hedelmällinen keskustelu Directan toiminnasta, blogin kirjoittajan vastuusta ja perustuslain suomasta

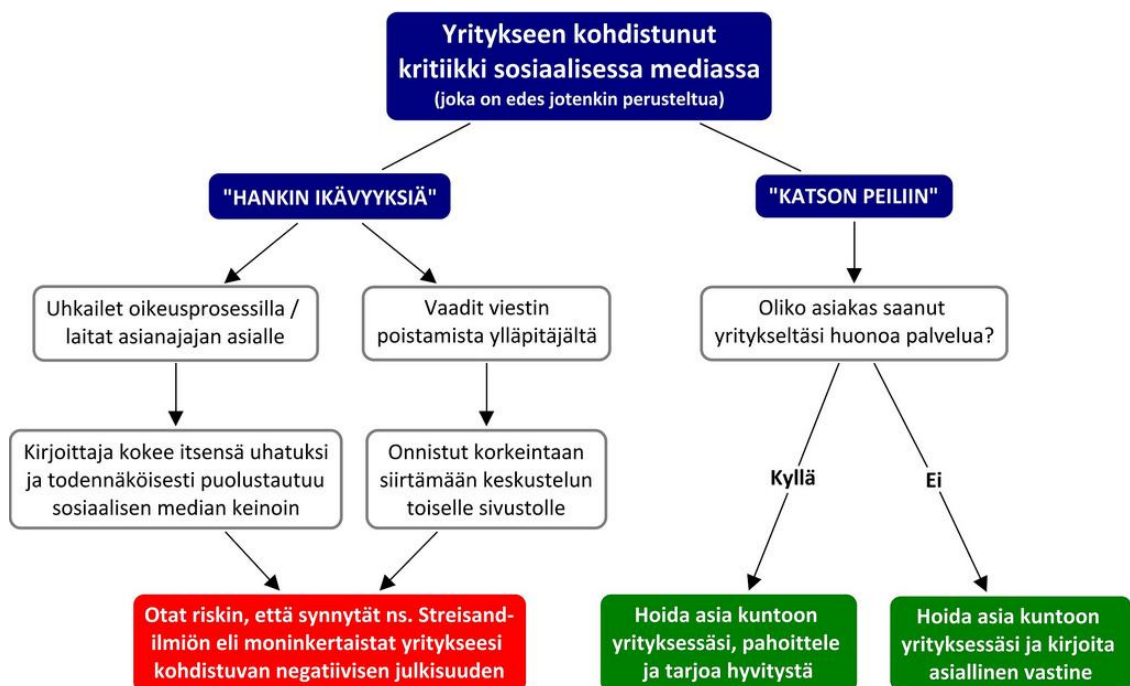
⁵² <http://harto.wordpress.com/2007/08/22/directan-020300200-yrityshakemiston-toimintatapa/>

sananvapaudesta. Arvon juristi ei osannut esittää ainoatakaan perustetta, miksi minun olisi pitänyt poistaa kommentteja. Joten en poistanut. Ylipäättään tapanani ei ole poistaa blogiin tulevia kommentteja - vaikka asiattomuudet poistankin aina, koska haluan pitää keskustelun tason korkealla.

Blogin tähänastinen kävijähuippu oli kesäkuussa 2008, kun kuva blogistani vilahti MTV3:n iltauutisissa ja Directa oli muutenkin laajasti esillä mediassa. Tuolloin Directaan liittyvällä kirjoituksella - vai pitäisikö sanoa keskustelupalstalla - oli lähes 10 000 lukukertaa ja kommentteja kertyi yli 400.⁵³

Blogissani virinnee keskustelun seurauksena kommentoijat perustivat oman keskustelufooruminsa⁵⁴, jonka etusivulla on edelleen lause: "Kiitämme Sinua Harto kunniakkas- ta työstäsi puolustaessasi suomalaisen pienyrittäjän sananvapautta." Tämä on epäilemättä isoin "palkinto", jonka olen bloggaajana saanut.

Yksittäisellä blogikirjoituksella voi siis olla yllättäviä seurauksia. Oli kuitenkin sattumaa, että Googlen hakuosumat toivat keskustelijat alun perin juuri minun blogiini. Kun ihmisillä on voimakas yhteinen intressi, kelpaa yhteiseksi verkkoympäristöksi vaikka jonkun blogin kommenttipalsta, josta viestejä ei poisteta.



Kuva 2. Directan tapaus noudatti kuvan mukaisia vaiheita, miten yrityksen pyrkimys vaimentaa kritiikki netissä vain lisäsi sen voimakkuutta.

⁵³ <http://harto.wordpress.com/2008/06/25/directan-020300200-blogista-kymppiutisiin/>

⁵⁴ <http://yrittajan.info/>

Tätä kirjoittaessa (1.11.2011) Directaan liittyvä rikosoikeudenkäynti on juuri alkamassa Helsingin kärjäoikeudessa ja asianomistajina on 1403 yrittäjää. Tällä välin olen kirjoittanut useita artikkeleita Directasta. Blogien lukijat pitävät jatkokertomuksista, mutta toivottavasti tälle tarinalle saadaan pian piste.

Kansalaisjournalistin mediakritiikkiä

Sosiaalisen median ohella toinen pitkään jatkunut teema blogissani on mediakritiikki, tarkemmin sanottuna perinteisen median kritisointi. Se alkoi Jokelan kouluammunnoista syksyllä 2007. Toimittajien työssä tapahtui Jokelassa lukuisia ylilyöntejä, tapahtuneella mässäiltiin mediassa ja ampujasta tehtiin "sankari". Koska minulla oli blogi, kirjoitin siellä mielipiteeni julki otsikolla *Medialta unohtui humanismi Jokelan kouluammunnassa*.

*Olen Jokelan kouluammunnan ensimmäisestä päivästä lähtien ollut suuttunut siitä, miten media on repinyt otsikoita tapahtumista. Se on lypsänyt inhimillisellä tragedialla ennen näkemättömällä tavalla. Kaiken surun ja järkytyksen keskellä tämä on tuntunut pahalta.*⁵⁵

Perinteisen median ja kansalaisjournalismin erot ovat bloggaajalle selvät. Kansalaisjournalistin ei tarvitse tehdä artikkeleita sen mukaan, mikä myy, vaan sen mukaan, mikä itseä kiinnostaa. Eli bloggaaja on vapaa kirjoittamaan haluamistaan aiheista, vaikka ne eivät kiinnostaisi ketään. Toiseksi hän on itsenäinen ja edustaa vain omia arvojaan. Tältä pohjalta bloggaajan on helppo kritisoida niin sanottua perinteistä mediaa.

Jokelan jälkeen olen harrastanut mediakritiikkiä enemmän tai vähemmän jatkuvasti. Sosiaalisen median asiantuntijana olen keskittynyt varsinkin siihen, miten perinteisessä mediassa käsitellään nettiä ja netissä toimivia ihmisiä. Eräs tiivistys aiheesta oli kirjoitukseni nimeltä *Kolumni: Nettiväki* (23.1.2010), jossa kuvasin, miten lehdistö tuolloin käsitteli netissä mielipiteensä ilmaisevia ihmisiä yhtenä kasvottomana massana:

*Jos "nettiväen" sijasta nähtäisiin oikeat ihmiset, voitaisiin ymmärtää, mistä ja keistä on kyse. Kyse ei ole netistä, ei ensinkään. Kyse on yhteiskunnasta. Netinkäyttäjät eivät ehkä ole edustava läpileikkaus koko kansasta, mutta kaukana siitä ei olla. He ovat merkittävä osa yhteiskuntaa. Niin voi sanoa, kun 1 527 700 suomalaista on Facebookissa. He eivät ole lauma älykkäpiöitä. He edustavat kaikkia poliittisia suuntauksia, sosiaaliluokkia, ikäryhmiä ja älykkyysosamääriä. Siksi on järjetöntä puhua jostakin yhdestä "nettiväestä". Sellaista ei ole.*⁵⁶

Perinteisen median vaikea suhde sosiaaliseen mediaan on kirjoittanut useita muitakin kirjoituksia. On ollut mielenkiintoista seurata, miten toimittajat ovat vähitellen

⁵⁵ <http://harto.wordpress.com/2007/11/16/jokelan-kouluammunta-ja-media/>

⁵⁶ <http://harto.wordpress.com/2010/01/23/kolumni-nettivaki/>

uskalautuneet kommentoimaan ja osallistumaan blogissani käytyihin keskusteluihin. Kansalaisjournalistin mediakritiikki onkin yllättäen kiinnostavaa - ehkä siksi, että nykypäivän media on yhä enemmän sosiaalista mediaa. Vai olisiko niin, että kansalaisjournalistin riippumattomuus on ihanne, johon toimittajatkin pyrkivät?

Blogi sosiaalisen verkoston lisäarvona

Kun blogille on vuosien kuluessa kertynyt lukijoita, en enää voi sanoa kirjoittavani artikkeleita vain itselleni. Toisaalta tiedostan vastuuni siitä, että blogiani käytetään lähteenä jopa opinnäytetöissä - siitä huolimatta, että olen kritisoinut blogissani sitäkin.

Blogillani on vakiolukijoita, jotka saavat ilmoituksen uusista kirjoituksista RSS-syötteen, sähköposti-ilmoituksen tai jonkin blogiseurantapalvelun kuten Blogilistan kautta. Moni vakiolukija on tullut tutuksi myös muualla netissä kuten Twitterissä ja Facebookissa. Tyypillisesti uusi kirjoitus saa joitakin satoja lukijoita julkaisupäivän aikana.

Kun kirjoitan uuden blogiartikkelin, lähetän sen linkin vähintään Twitteriin, jolloin minut Twitterissä seurattavakseen ottaneet käyttäjät saavat siitä tiedon. Yhteisöpalvelujen näkökulmasta blogikirjoitukseni ovat minun tuottamaa lisäarvoa sosiaaliselle verkostolleni.

Ajattelen, että kun tuotan uutta tietoa, saan ikään kuin oikeutuksen vastavuoroisesti käyttää muiden käyttäjien välittämää tietoa. Sosiaalinen verkosto syntyy ja pysyy koossa siksi, että sen jäsenet ovat toisilleen hyödyllisiä. Sosiaalisen median avoimuudessa ja vastavuoroisuudessa on kyse juuri tästä. Se on vaihtokauppaa, jossa en voi jäädä häviölle, sillä en koskaan pysty tuottamaan enemmän tietoa kuin mitä saan verkostoni muilta jäseniltä.

Kouluttajana ja yrittäjänä blogini toimii eittämättä myös markkinointina ja ammattitaitoni osoituksena. Tätä olen kuitenkin pyrkinyt tietoisesti rajoittamaan, sillä ketäpä kiinnostaisi lukea blogia, joka keskittyy kirjoittajansa mainostamiseen? Lehmätkin lentäis - blogi ei ole yritysblogi, eikä siitä sellaista koskaan tule.

Palaan aina uudestaan siihen, että bloggaaminen ei voi perustua mihinkään muuhun kuin itseä kiinnostavista asioista kirjoittamiseen. Tämä on siis lähtökohta, mutta on hienoa, jos pohdintani kiinnostavat muitakin!

Liite. Blogisanasto

Tämä blogisanasto on suppeampi versio Wikikirjastossa olevasta *Viisautta blogin käyttöön* -blogioppaan blogisanastosta⁵⁷.

Blogata (engl. to blog) - Kirjoittaa blogikirjoituksia, ylläpitää blogia.

Bloggaaja - Henkilö tai ryhmä joka kirjoittaa ja julkaisee blogia.

Blogi (engl. alun perin web log, sittemmin weblog, tai blog) - on alun perin kommentoitujen linkkien julkaisemiseen vakiintunut verkkojulkaisuformaatti. Linkkiblogit sulautuivat pian toiseen yleiseen verkkosivuformaattiin eli verkkopäiväkirjaan muodostaen nykyistä muistuttavan blogiformaatin. Nytemmin merkitys on laventunut kattamaan minkä tahansa yksilön tai ryhmän kirjoittaman, jatkuvasti julkaistavan kirjoitusten sarjan, jonka uusimmat merkinnät esitetään sivuston etusivulla. Metakommentti: Miten blogi eroaa nettilehden kolumnista vai eroaako se? Verkkolehdet ovat muuttuneet koko ajan blogimaisemmiksi, määrittely siksi vaikeaa. Määrittelyn yrittäminen olisi kuitenkin tärkeää siksi, että voidaan myös käsitteillä puuttua käsitteen "blogi" ryöstöviljelyyn.

Blogiohjelmisto (myös blogialusta) - Ohjelmisto, joka mahdollistaa blogin helpon kirjoittamisen ja julkaisemisen. Suosittuja blogiohjelmistoja ovat muun muassa WordPress ja Movable Type.

Blogipalvelu - Palvelu, joka tarjoaa blogiohjelmiston asiakkaidensa tai käyttäjiensä käyttöön.

Blogipostaus (myös blogikirjoitus, blogiviesti, merkintä) - Uusi kirjoitus blogiin, englanniksi post, entry.

Blogosfääri (engl. blogosphere) - on blogeista ja niiden välisistä viittauksista muodostuva verkosto. Näin ollen blogien muodostama sivustojen joukko voidaan käsittää eräänlaiseksi hajautetuksi sosiaaliseksi verkostoksi.

Kategoria (luokittelujärjestelmä blogikirjoituksille, engl. category) - Blogikirjoitukset liitetään itse määriteltuihin, rajattuihin kategorioihin. Kategorioita käytetään määrittämään, mihin aiheisiin blogikirjoitukset liittyvät. Kategoriat ovat laajempia kuin tagit – yleensä blogikirjoitus kuuluu vain yhteen tai kahteen kategoriaan, mutta tageja on tapana liittää samaan blogikirjoitukseen useampia. Kategorioiden nimet muodostavat linkkejä, joita klikkaamalla nähdään kaikki kyseisen kategorian alle luokitellut kirjoitukset.

Tagi (myös tunniste, engl. tag) - Blogimerkintöjen (ja yleisemmin minkä tahansa verkkoresurssin) kuvailuun käytettävä vapaamuotoinen avainsana. Tagit muodostavat linkkejä, joita klikkaamalla nähdään kaikki blogin kirjoitukset, joihin on liitetty kyseinen tagi.

⁵⁷ http://fi.wikibooks.org/wiki/Viisautta_blogin_käyttöön/Blogisanasto